

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 117, ЧИСЛО 16, П'ЯТНИЦЯ, 16 КВІТНЯ 2010 РОКУ

1893

Vol. 117, No. 16, FRIDAY, APRIL 16, 2010

\$1.00

Урядова делегація Польщі на чолі з Президентом Л. Качинським загинула в авіокатастрофі

ВАРШАВА. – В суботу, 10 квітня, близько 10-ої год. ранку за київським часом, під російським містом Смоленськ розбився літак „Ту-154“, на якому делегація високих державних осіб Польщі летіла на вшанування жертв Катинської трагедії – розстрілу сталінським режимом 4,421 полоненого польського офіцера з загального числа 21,857 страчених у 1940 році у трьох таборах і в'язницях в цій околиці.

У складі делегації був Президент Польщі Лех Качинський і його дружина Марія Качинська. Всі 88 пасажирів літака і вісім членів його екіпажу загинули.

Разом з Л. Качинським в літаку були заступник голови Сейму Кшиштоф Путра і заступник голови Сенату Крістіна Бохенек, голова Центрального банку Славомір Скшипек, заступник міністра оборони Станіслав-Єжи Комаровський, директор Інституту пам'яті Анджея Пшевозник, начальник Генерального штабу Франтішек Гангор, інші урядовці, політичні, релігійні та громадські діячі Польщі, а також представники родин польських офіцерів, розстріляних у Катині.

Катастрофа сталася під час приземлення, за півтора кілометра від Смоленського летовища. В умовах сильного туману і недостатньої видимості літак зачепився за вер-

хівки дерев, впав, а невдовзі після падіння вибухнув.

Пояснюючи причини цієї фатальної катастрофи, заступник начальника головного штабу російських Військово-повітряних сил Олександр Альошин сказав: „На відстані півтора кілометра до смуги приземлення група керівників летів виявила, що екіпаж „Ту-154“ збільшив вертикальну швидкість зниження і почав знижуватися нижче глісади. Керівник летів командував, щоб екіпаж перевів літак у горизонтальний політ, а коли летуни не виконали цієї команди, наказав їм летіти на запасне летовище. Проте екіпаж продовжував знижуватися, аж поки це не закінчилося трагедією“.

Картину трагедії якоюсь мірою уточнив російський диспетчер Анатолій Муравйов, один з членів тієї диспетчерської групи, котра на летовищі „Северний“ приймала літак з польською політичною елітою. Він ствердив, що переговори з польським екіпажем велися російською мовою і лише частково – ламаною англійською, і ця обставина, швидше за все, значно утруднювала порозуміння між диспетчерами і летунами.

„Екіпаж нічого не доповідав, хоч і повинен був це робити. Диспет-

(Закінчення на стор. 2)

Візита Президента України Віктора Януковича до США

ВАШІНГТОН. – Президент України Віктор Янукович 12 квітня прибув до Сполучених Штатів Америки з робочою візитом для участі у Зустрічі з питань ядерної безпеки. Візита відбулася на запрошення Президента США Барака Обами.

Президент України взяв участь у

пленарних засіданнях та окремих зустрічах провідників держав, під час яких обговорювалася тематика зменшення загрози ядерного тероризму у контексті безпеки ядерних матеріалів.

12 квітня відбулась зустріч Пре-

(Закінчення на стор. 3)

Президент України Віктор Янукович дарує бандуру українській громаді у Вашингтоні 12 квітня. Фото: УНІАН

УНС висловив співчуття провідникам польсько-американської громади

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. — Український Народний Союз 12 квітня вислав листи співчуття з приводу трагічної загибелі Президента Польщі Леха Качинського, його дружини Марії та інших членів керівництва Польщі у летунській катастрофі неподалік Смоленська в Росії 10 квітня.

Літак прямував на відзначення 70-ої річниці Катинського вбивства, де було розстріляно з наказу советського диктатора Йосифа Сталіна понад 20,000 польських військових старшин.

Листи УНС були вислані провідникам двох польських братських організацій, президентів Польського Народного Союзу Франкові Спуді та президентів Польських Орлів Америки Тимоті Л. Кузмі.

Текст листа:

„Від імені Українського Народного Союзу, найстаршої та найбільшої українсько-американської братської організації, прошу прийняти щирі вислови співчуття для польського народу, польсько-американської громади та всіх ваших членів з приводу трагічної

смерти Президента Польщі Леха Качинського, його дружини Марії і всіх членів керівництва Польщі, загиблих у летунській аварії в суботу, 10 квітня.

Загибель Л. Качинського є великою втратою не тільки для польського народу та цілого світу, але також для України та Америки. Наші молитви і думки линуць до тих родин, які втратили дорогих їм осіб в цій трагічній аварії, та просимо Всевишнього пам'ятати про польський народ у його скорботі в цей важкий час.

Від імені Екзекутивного Комітету та Головного Уряду УНС прошу прийняти наші глибокі та щирі співчуття“.

Лист підписали члени Екзекутиви УНС – президент Стефан Качарай, головний секретар Христина Козак і скарбник Рома Лісович.

* * *

Польський Національний Союз з осідком в Чикаго та Польські Орли Америки з осідком у Пітсбургу є братськими організаціями, подібними до Українського Народного Союзу.

Президент Польщі Лех Качинський та його дружина Марія 13 травня 2006 року під час урочистого відкриття пам'ятника-меморіалу загиблим українцям в селі Павлокома в Польщі. Фото: УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

**Конституційний суд
дозволив коаліцію**

КИЇВ. – 8 квітня Конституційний суд України визнав, що окремі народні депутати, зокрема ті, які не перебувають у складі фракцій, що ініціювали створення парламентської коаліції, мають право входити до складу коаліції. Рішення зачитав голова суду Андрій Стрижак. Суд мотивував своє рішення тим, що порядок роботи Верховної Ради, засади формування, організації діяльності та припинення діяльності коаліції встановлюються Конституцією та Регламентом. У березні Верховна Рада проголосувала за зміну Регламенту, якими визначила, що до коаліції можуть входити не тільки фракції, як це було раніше, а й окремі депутати. Наслідком такого рішення стало формування коаліції за участі фракцій Партії Регіонів, Блоку Володимира Литвина й комуністів, а також окремих депутатів. Коаліція нараховує 240 депутатів і може збільшитися. (Bi-Bi-Ci)

**В. Ющенко оскаржив рішення
суду щодо Степана Бандери**

КИЇВ. – Колишній президент України, провідник „Нашої України“ Віктор Ющенко 12 квітня оскаржив постанову Донецького окружного адміністративного суду про визнання протиправним указу про присвоєння Степанові Бандері звання Героя України. Конституційний суд відмовив у відкритті провадження, за поданням Верховної Ради Криму, про конституційність указу, яким С. Бандері було присвоєно звання Героя України. (УНІАН)

**Рада Європи проти
пам'ятника Сталінові**

КИЇВ. – Комісар Ради Європи з прав людини Томас Гамарберг 12 квітня назвав дуже невтішними повідомлення про можливість спорудження пам'ятника Йосифові Сталінові в Україні. Комісар зазначив, що спорудження пам'ятника Й. Сталіну в Україні, яка постраждала від комуністичного режи-

му, зокрема, пережила Голодомор, виглядало б як вшанування винних у злочині. „Меморіяли повинні бути на честь жертв, а не на честь диктаторів“, – наголосив Т. Гамарберг. 25 березня секретар Запорізького обласного комітету Компартії України Олександр Зубчевський повідомив про намір спорудити до 9 травня у місті пам'ятник Й. Сталінові, а віце-прем'єр-міністр України Володимир Семиноженко заявив 31 березня, що влада не перешкоджатиме спорудженню пам'ятника. (Голос Америки)

**Ю. Тимошенко свідчила
в Генеральній прокуратурі**

КИЇВ. – Провідник опозиції Юлія Тимошенко 7 квітня відвідала Генеральну прокуратуру, щоб дати пояснення щодо своїх заяв про тиск на суддів Конституційного суду при розгляді питання стосовно легітимності формування нинішньої парламентської коаліції. На доказ своїх заяв Ю. Тимошенко принесла до прокуратури лист-звернення, яке вона отримала ще

під час свого прем'єрства, у якому йшлося про хабарі, які ніби пропонуються членам Конституційного суду за „правильне“ рішення з цього питання, а також про тиск на тих суддів, які вважали незаконним формування коаліції не тільки з парламентських фракцій, але й з окремих депутатів. Свій виклик до прокуратури Ю. Тимошенко пояснила політичними репресіями проти неї. (Bi-Bi-Ci)

**Про скасування
торговельно-економічних місій**

КИЇВ. – Українські політики й експерти досить неоднозначно поставилися до рішення Президента Віктора Януковича ліквідувати українські торговельно-економічні місії за кордоном і створити замість них нові структури при посольствах. Чимало міжнародних експертів переконані, що перебування торговельно-економічних місій України за кордоном було позитивом. Директор Інституту регіональної і європейської безпеки Леонід Тупчієнко 12 квітня сказав: „Наша дипломатична служба бідна, як церковна миша. Тому присутність там торгово-економічних місій підтримувала матеріальний добробут наших дипломатичних представництв“. Л. Тупчієнко вважає, що подвійне підпорядкування торговельної місії – Міністерству економіки і Міністерству закордонних справ – послаблює її потужність на шляху виходу на зовнішні ринки. (Bi-Bi-Ci)

Чи є Україна демократією?

ВАШІНГТОН. – 7 квітня в Університеті Джорджа Вашингтона зібралися науковці Північної Америки та гості з України для обговорення результатів президентських виборів в Україні та прогнозування розвитку України у найближчі роки. Більшість промовців була переконана, що сьогодні Україну ще важко назвати реально діючою демократією, хоча її паростки уже демонструють можливість виживання. Про це говорили професори Флоридського університету Пол Данієрі, Києво-Могилянської академії – Сергій Куделя, Кіт Дарден з Єйльського університету. Професор Торонтського університету Тарас Кузьо назвав Україну скорумпованою молодією демократією. Він сказав: „Вільні вибори та вільні медіа – два позитивні наслідки президентства Віктора Ющенка, але демократія є чимось набагато ширшим, ніж лише ці два фактори. Найбільшою небезпекою для української демократії є політична корупція, рівень якої збільшився за останні п'ять років“. (Голос Америки)

**Грошова допомога
ветеранам війни**

КИЇВ – 7 квітня уряд подвоїв розміри разової грошової допомоги, що буде виплачена до 5 травня. Допомогу отримають ветерани війни, колишні малолітні в'язні, інваліди, члени сімей загиблих, партизани, підпільники, інші учасники боротьби з нацистським режимом у тилу ворога. Крім того, встановлено разову допомогу учасникам бойових дій на території інших держав після 1945 року. (Укрінформ)

Урядова...

(Закінчення зі стор. 1)

чер мусить не тільки повідомляти екіпажів про ситуацію, але й одержувати від летунів звіти про всі маневри, про висоту. Летуні цього не зробили. Диспетчер розмовляв з екіпажем літака російською мовою, йому допомагали інші, підказували англійські фрази, але тяжко було визначити, чи зрозумів екіпаж, що йому говорять. Мовний бар'єр заважав порозумінню“, – сказав А. Муравйов.

Водночас є й інші пояснення. Наприклад, газета „Московська правда“ у статті „Трагедія під Смоленськом“ радить не звинувачувати польських летунів, адже урядові літаки довіряють тільки професіоналам найвищого гатунку. У цьому випадку командиром корабля був Аркадіюш Протасюк, летун 1-ої кляси, один з найдосвідченіших польських пілотів, який провів у повітрі 3,500 годин. Автор статті припускає, що Президент Л. Качинський міг не захотіти приземлюватися не у Смоленську, а в Москві чи на території Білорусі.

Ще одне припущення висловив у коментарі для „Газети по-київськи“ спеціаліст з розслідування авіаційних випадків Сергій Давидов: „Летуном у Президента Польщі був військовий, а серед пасажирів – командири польської армії. Не виключено, що хтось з генералів, наприклад, командувач польськими Військово-повітряними силами генерал Анджей Бласік, міг наказати пілотові приземлитися у будь-якому випадку. Дуже дивно виглядають триразові спроби командира корабля зайти на приземлення – виглядають саме так, наче хтось наказував йому приземлитися всупереч усьому“.

В неділю, 11 квітня, до Москви пробули 132 родичі загиблих у літаку „Ту-154“ – для упізнання жертв катастрофи.

10 квітня у Польщі оголошено загальнонаціональну жалобу за загиблими в літаку під Смоленськом. Тисячі поляків приносять квіти до входу у президентський палац у Варшаві.

Президент США Барак Обама 10 квітня висловив свої співчуття польському народу з приводу загибелі Президента країни Л. Качинського та інших провідників нації, що були з ним у літаку. У телефонній розмові з прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском Б. Обама сказав, що те, що сталося в Росії, є трагедією для Польщі, для Сполучених Штатів і для цілого світу. Численна польська громада, яка проживає у США єднається у жалобі за провідниками своєї батьківщини.

Польський прем'єр-міністр Д. Туск назвав авіокатастрофу „найтрагічнішою подією в історії нової Польщі“.

Європейський союз оголосив днем жалоби понеділок, 12 квітня. Жалобу також оголосили Росія, Україна і Грузія. Британський прем'єр-міністр Гордон Браун, висловлюючи співчуття полякам з приводу загибелі їхнього Президента, сказав, що „Л. Качинський відігравав одну з найголовніших ролей у сучасній політичній історії Польщі“.

Колишній Президент Польщі Лех Валенса назвав катастрофу літака під Смоленськом „другою Катинською трагедією“.

Президент України Віктор Янукович 10 квітня висловив співчуття у зв'язку з загибеллю Л. Качинського. 12 квітня оголошено в Україні днем жалоби.

„Це велика трагедія не лише для Польщі, польського народу, але також і для України, – сказав колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк. – Л. Качинський дуже багато зробив для зміцнення дружніх взаємин, порозуміння і закриття темних сторінок спільної польсько-української історії. Він був безсумнівним другом українського народу“.

Подібні думки і почуття висловив Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар: „Коли я перший раз мав нагоду й честь зустрітися з Президентом Лехом Качинським, то був день примирення українських і польських єпископів, до якого прилучилися тисячі вірних. Я зустрічав його щонайменше два рази

пізніше, коли він як представник польського народу, а наш Президент Віктор Ющенко – як представник українського народу, і ми, єпископи польські й українські, разом з ними шукали примирення, казали одні одним: „Ми прощаємо й у вас просимо прощення“. Оця постать Президента Польщі, яку сьогодні споминаємо в наших молитвах, записалася дуже виразно в тому бажанні справжнього, чесного, щирого сусідства наших народів. Для наших Церков це теж надзвичайно важливо, тому ми повинні сьогодні щиро подякувати Богові, що такі люди, як Президент Лех Качинський, є на світі“.

За однастайними оцінками світової преси, Л. Качинський був яскравою постаттю в польській і міжнародній політиці. Свою діяльність він розпочав у 1977 році в підпільному Комітеті громадянського опору, в Комітеті захисту робітників та в організації „Вільні профспілки“. Був одним з організаторів незалежної профспілки „Солідарність“. Після запровадження в Польщі військового стану в 1981 році зазнав 11-місячного арешту. Відтак був міністром в Адміністрації Президента Л. Валенси, головою Верховної контрольної палати Республіки Польща, міністром юстиції, Генеральним прокурором Польщі. Перед тим, як стати в 2005 році Президентом, три роки працював міським головою Варшави.

Виконуючий обов'язки глави польської держави, речник Сейму Броніслав Комаровський оголосив, що похорон Президента Польщі Л. Качинського призначено на суботу, 17 квітня. Жалобна церемонія відбудеться в центрі Варшави, на площі Юзефа Пілсудського.

Жалобна процесія з труною Л. Качинського прибула до президентського палацу в неділю, 11 квітня. Віддати данину поваги великому полякові вийшли на вулиці столиці тисячі громадян. На площі у Краківському передмісті, перед президентським палацом, горять десятки тисяч свічок і лямпадок. (УНІАН, Bi-Bi-Ci, „Кореспондент“, „Голос Америки“, „Газета по-українськи“, Прес-служба Президента України)

Візита Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

зидента України В. Януковича та Президента США Б. Обами, яка проходила в теплій і доброзичливій атмосфері.

Президенти говорили про перспективи співробітництва України та США в різних галузях. В. Янукович запевнив, що Україна до 2012 року повністю знищить всі свої запаси високозбагаченого урану (90 кілограмів), придатного для виготовлення зброї, яких зараз достатньо для виготовлення кількох боеголовок. Ці запаси будуть вивезені з України, для чого США нададуть технічну і фінансову допомогу.

Президенти домовилися, що їхні країни вивчать шляхи зміцнення співпраці у сфері мирного використання атомної енергії, включаючи розвиток українських потужностей у сфері ядерних досліджень та зусилля з диверсифікації постачання палива для української атомної енергетики відповідно до Угоди про співробітництво у сфері ядерної енергетики та інших додаткових двосторонніх домовленостей, котрі можуть бути узгоджені між Україною та США.

На зустрічі йшлося також про перспективи активізації торговельно-економічних відносин між Україною та США, поживлення відносин між Україною та Росією, чому, безумовно, сприяє програма перезавантаження відносин між Росією і США, розбудову партнерських відносин України з НАТО.

В. Янукович зазначив, що Україна готова до інтеграції в Євросоюз настільки, наскільки ЄС готовий до цього.

12 квітня В. Янукович зустрівся з підприємцями США, які вкладають мільярди доларів в українську економіку. Президент заявив, що новий уряд готовий зробити все можливе для спрощення інвестицій в Україну та регулювання підприємництва. Завданням нового

уряду є забезпечення сталого розвитку залучення інвестицій в Україну, зменшення податкового навантаження.

В. Янукович також зустрівся з представниками Міжнародного валютного фонду, з якими, за його словами, йому вдалося знайти порозуміння. Президент висловив сподівання, що у квітні український парламент ухвалить реалістичний бюджет.

12 квітня В. Янукович поклав квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні і коротко поспілкувався з представниками української громади США. Відповідаючи на запитання щодо майбутнього України, Президент висловив впевненість, що Українська держава успішно розвиватиметься.

Представники української громади побажали Президентові успішного здійснення конструктивних ідей розбудови держави, які він має. Вони також закликали В. Януковича ширше залучати молодих професіоналів, які хочуть зробити свій внесок у розвиток України та допомагати у проведенні ефективних реформ. Президент передав українській громаді подарунки.

У Вашингтоні 13 квітня відбулася зустріч В. Януковича з Генеральним секретарем ООН Бан Кі-Муном. У ході розмови Президент наголосив на необхідності звернутися до країн-донорів щодо поновлення співпраці зі спорудження об'єкта „Укриття“ на Чорнобильській атомній електростанції. Він повідомив про намір зустрітися з Генеральним директором Міжнародної агенції з атомної енергетики (МАГАТЕ) Юкією Аmano та звернутися до нього з відповідною пропозицією.

„Вирішення цього питання важливо з огляду на наближення 25-ої річниці Чорнобильської трагедії“, – наголосив В. Янукович. Він також виступив з ініціативою провести міжнародну конференцію за участю України, Росії та Білорусі, присвячену 25-ій річниці Чорнобильської катастрофи. („Голос Америки“, Прес-служба Президента України)

Відкритий лист до Президента: „Чи діє в Україні Конституція?“

З відкритого листа першого Президента України Леонід Кравчука до Президента Віктора Януковича

Шановний Вікторе Федоровичу! Незабаром Україна буде відзначати 20-річчя своєї незалежності. Час достатній, щоб робити узагальнення, підводити підсумки.

2010 рік – рік приходу до української влади Вас і Вашої команди. І тому сьогоднішній і завтрашній день України доцільно розглядати в органічному взаємозв'язку з 20-літньою історією держави, визначати Вашу участь у розв'язанні політичних, економічних і духовних проблем суспільства на новому етапі життя.

Загальний висновок полягає в тому, що Україна відбулася, є державою. Та проблем більше, ніж досягнень. Слід визнати, що українська влада за ці роки не забезпечила сподівань свого народу на краще життя. Україна сьогодні на політичному роздоріжжі, в надзвичайно складному політичному, соціально-економічному і духовному стані. Вона є однією з найбідніших країн Європи, з корумпованою владою. З невизначеним зовнішньополітичним курсом. Розділена за багатьма ознаками: історичними, політичними, світоглядними. У нас ще несформована нація, відсутня справжня українська еліта.

Що стосується політичної еліти, то за роки незалежності в умовах дикого капіталізму, брутальної політичної боротьби за владу вона деградувала, здрибніла, інтереси українського народу визначає кризь посадові крісла і гроші... В цій надзвичайно складній ситуації люди дивляться на Вас і думають, яку ж позицію займете Ви, яку політику будете проводити?

...Проаналізувавши перші кроки Вашої діяльності, маю всі підстави сказати, що кардинально нічого не змінюється... Провідники коалі-

ції вважають, що закон, якщо дуже хочеться, можна замінити політичною доцільністю. На прикладах формування коаліції у Верховній Раді, розподілу парламентських комітетів між коаліцією і опозицією можна зробити висновок, що початок діяльності нової влади є загрозливим для розвитку демократії... Небезпечна тенденція утверджується в управлінні державою, коли державні чиновники визначають чи є обов'язковими до виконання норми Конституції. Скажімо, віце-прем'єр п. Семиноженко і міністр п. [Дмитро] Табачник самі прийняли рішення, що українська державна мова є не обов'язковою, а добровільною і тепер державні іспити та тести можна буде складати будь-якою мовою. Хочу нагадати, що в цивілізованому світі застосування державної мови є обов'язковим, і тільки держава, а не чиновник має повноваження на застосування інших норм. Політичне зловживання цією темою, загравання з громадянами під виглядом порушення їх прав неприпустимо...

Потрібно, щоб Ви, пане Президенте, сказали українському народові, чи діє в Україні Конституція і хто є її гарантом... Чи має сьогодні Україна визначений і схвалений суспільством політичний курс? Ні, не має. Ми, в залежності від влади, йдемо то на Захід, то на Схід, то в СНД, то в Євросоюз. Повірте, пане Президенте, моєму досвіду: час плине швидко і, якщо Ви не скористаєтесь позитивними стартовими можливостями, то він почне працювати проти Вас. А тоді здійснювати щось радикальне і глибоке буде дуже складно...

З повагою –

Л. М. Кравчук

6 квітня 2010 року, Київ

Виставка про Волинь – провокація нової влади

КИЇВ. – 8-10 квітня в Українському домі відбувалася українофобська фотовиставка з псевдоісторичною назвою „Волинська різня – польські та єврейські жертви ОУН-УПА“, організована російськими і поль-

ськими шовіністами. Після Києва українофоби плянують повезти „фотовиставку“ до Львова, Рівного, Луцька, Дніпропетровська, Запоріжжя, Одеси, Севастополя, Сімферополя, Харкова, Луганська.

Рекламний плякат фотовиставки біля Українського дому в Києві. Фото: Іко Лабунька

Псевдоісторична назва та склад організаторів вказують на те, що ця „фотовиставка“ є черговою спробою українофобів облити брудом та оббрехати українських героїв.

Весукраїнське громадське об'єднання „Свобода“ зажадало заборони антиукраїнської фотовиставки та оголосити ксьондза Тадеуша Ісаковича-Залеського небезпечною особою в Україні у зв'язку з його антиукраїнською діяльністю.

Політичне прикриття „фотовиставки“ забезпечує народний депутат від Партії Регіонів Вадим Колесніченко, який очолює російську шовіністичну організацію „Рускоязычная Україна“. Особливого резонансу набув його законопроект про покарання довічним ув'язненням за вшанування українських героїв з ОУН і УПА. Він став прикриттям для українофобської діяльності влади Віктора Януковича, адже проведення „фотовиставки“ санкціонувало Державне управління справами Адміністрації Президента України.

Голова Польського товариства кресов'ян Т. Ісакович-Залеський відомий своїми антиукраїнськими виступами, накладами на українців та територіальними претензіями до України.

Київська міська організація ВО „Свобода“ звернулася до Служби безпеки України з вимогою заборонити проведення цієї фотовиставки і 8 квітня провела акцію протесту. Під час прес-конференції, що відбулася 8 квітня в Українському домі, заступник голови ВО „Свобода“ Андрій Мохник повідомив присутніх про те, що чиниться кримінальний злочин, а саме – розпалювання міжнаціональної та релігійної ворожнечі і приниження національної честі та гідності українців.

Після цього, застосовуючи фізичну силу, правоохоронці в цивільному одязі видалили із залу декількох відомих українських журналістів та затримали членів ВО „Свобода“ Руслана Андрійка, А. Мохника, Юрія Ноевого, Олександра Колесніченка, Олега Осуховського, журналіста Ігоря Мірошніченка та інших – загалом 10 осіб. Затримані були привезені у Шевченківське районне відділення міліції Києва. Патріотам, яких було затримано, пред'явлені звинувачення у непокорі працівникам міліції. Усі затримані відмовилися підписувати протокол. Очікується суд над затриманими.

Прес-служба Всеукраїнського об'єднання „Свобода“

АМЕРИКА І СВІТ

**Б. Обама і Д. Медведев
підписали Договір щодо СНО**

ПРАГА, Чехія. — 8 квітня в Празі президенти Росії і США Дмитро Медведев і Барак Обама підписали Договір про заходи щодо подальшого скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь (СНО). Договір укладено на суворо паритетній основі. Сторони домовилися скоротити сумарну кількість боезарядів на третину. Крім того, Росія і США більш ніж удвічі знизять граничний рівень для стратегічних носіїв. Як повідомив голова комітету Держдуми з міжнародних справ Костянтин Косачов, у новому договорі про СНО міститься заборона на переобладнання наступальних озброєнь в оборонні і навпаки. Термін попереднього договору – СНО-1, що діяв з 1994 року, закінчився 5 грудня 2009 року. Угода зобов'язувала Москву і Вашингтон скоротити стратегічні ядерні сили з 10 тис. боеголовки у кожної з сторін до 6,000, що й було свого часу зроблено. („Кореспондент“)

**Вибух на шахті
у Західній Вірджинії**

МОНТКОЛ, Вест Вірджинія. — Внаслідок вибуху на шахті в штаті Західна Вірджинія 5 квітня загинуло 25 гірників і четверо пропало безвісти. Представник федерального управління з питань безпеки на шахтах Кевин Стриклин повідомив про призупинення рятувальних операцій з уваги на високе накопичення у копальні небезпечних газів. Після направи вентиляційної системи рятувальні операції продовжуватимуться. К. Стриклин, однак, сказав, що існує мало надії на те, що будуть уцілілі. Більшість загиблих гірників виявлено

на глибині понад два кілометри під землею. Як зазначив К. Стриклин, їм не пощастило добратися до аварійних камер, де зберігалися запаси харчів, питної води та кисню. 8 квітня повідомили про виведення з копальні працівників розшуково-рятувальної бригади, які намагалися встановити долю згаданих чотирьох шахтарів. Офіційні особи кажуть, що причиною вибуху, за всіма ознаками, було накопичення метану. На запитання в цій справі виконавчий директор компанії „Месі Енерджі“ Дон Бленкеншип дав неоднозначну відповідь: „Ми навіть не знаємо, що трапилося. Коли ми дізнаємося про це, то скажемо, можна було якось цьому запобігти чи ні“. Службовці федеральних органів влади кажуть, що вони проведуть вичерпне слідство про порушення заходів безпеки у копальні компанії „Месі“. Лише торік цю одну копальню покарано на 900 тис. дол. за порушення нею правил безпеки. А вже в новому році зазначено 122 порушення, щоправда, цього було недостатньо, щоб закрити шахту. Це найсерйозніша катастрофа на шахті у США від 1984 року, коли у штаті Юта від пожежі в шахті загинуло 27 робітників. („Голос Америки“)

**Б. Нетанягу відмовився
від участі у саміті
щодо ядерної безпеки**

ВАШІНГТОН. — Прем'єр-міністр Ізраїлю Бенямін Нетанягу скасував свою участь у зустрічі щодо ядерної безпеки, у Вашингтоні 12 квітня. Причиною такого рішення, за словами офіційних представників Ізраїлю, стала інформація про пляни Єгипту та Туреччини здійснити тиск на Ізраїль щодо його ядерного потенціалу. Ізраїль має два ядерні реак-

тори, один з яких – у місті Дімона – країна нібито використовує для виробництва арсеналу ядерної зброї. Ізраїль ніколи не підтвердив і не заперечив факт володіння ядерною зброєю, як також не приєднався до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. („Голос Америки“)

**Іран звинувачує США
в „ядерному шантажі“**

НЮ-ЙОРК. — Іран передав Організації Об'єднаних Націй листа, в якому ставить питання про цілі нової ядерної політики Вашингтону і заявляє, що вона містить погрози ядерного нападу на Тегран. Листа передав 13 квітня представник Ірану в ООН Мохамад Газай. Оприлюднена минулого тижня нова концепція американської адміністрації передбачає відмову від застосування ядерної зброї проти неядерних держав, що дотримуються режиму нерозповсюдження. Винятком названі Північна Корея та Іран – як країни, які не виконують резолюції Ради безпеки ООН. У листі Ірану мовиться, що члени ООН „не повинні дозволяти чи ігнорувати такий ядерний шантаж у XXI ст.“ (Радіо „Свобода“)

**Сербія запевнила Америку,
що ніколи не визнає
незалежність Косова**

БЕЛГРАД, Сербія. — 9 квітня Сербія заявила, що ніколи не збирається визнавати незалежність Косова. Про це сказав сербський президент Борис Тадич під час своїх переговорів з заступником державного секретаря США Джеймсом Стайнбергом. За запевненням сербського провідника, ця позиція Белграду збережеться, „незважаючи на намір держави співпрацювати з Євросоюзом і США“. До того ж, Б. Тадич наполягає на проведенні більш серйозних переговорів щодо статусу Косова, щоб досягнути компромісу, при якому „не буде ні переможців, що ні тих, що програли“. Повідомляється, що політики також обговорювали на зустрічі взаємини Сербії з Боснією й Герцеговиною щодо становища сербів, хорватів і боснійців. У грудні 2009 року в Міжнародному суді в Гаазі почалися слухання про законність проголошення незалежності Косова. Офіційний Белград попросив з'ясувати, як може частина території міжнародно визнаної держави проголосити незалежність без згоди центральної влади. Нагадаємо, що тим часом незалежність краю визнали 65 держав, серед яких – США, Японія й більшість країн Євросоюзу. Водночас Росія, Китай, Іспанія відмовилися визнати самопроголошену державу. („День“)

**США відмовилися надати
К. Бакієву політичний притулок**

ВАШІНГТОН. — США оголосили, що не збираються забезпечувати Президента Киргизії Курманбека Бакієва політичним притулком, повідомили в американському посольстві в республіці 12 квітня. Згідно з офіційною заявою дипломатичної місії США, „у посольства немає плянів щодо надання притулку К. Бакієву або у надання йому допомоги у від'їзді з Киргизії“. Тимчасовий уряд Кирги-

зії видав указ про арешт К. Бакієва. Також в розшук оголошені родичі Президента Киргизії — брат Жаниш Бакієв і старший син Курманбека Бакієва Марат. Про це повідомив в.о. Генерального прокурора республіки Байтемір Ібраїм. Тимчасовий уряд Киргизії звільнив з посади ряд послів, в тому числі брата парламентного президента. Згідно з підписаним головою уряду Розою Отунбаєвою розпорядженням, Марат Бакієв звільнений з посади посла Киргизії у Фінляндії і Норвегії, Раїмкул Атокуров – з посади посла Киргизії в Росії, Ташбо Жумагулов – з посади посла в Туреччині, Заміра Сидикова – з посади посла Киргизької Республіки в США та Канаді. Безладу в Киргизії почалися 6 квітня в Таласі, після того, як напередодні Народного курултаю (з'їзду) опозиції був затриманий один з опозиційних провідників. Потім заворушення перекинулися на інші міста Киргизії, а вранці 7 квітня масові виступи опозиції почалися в столиці країни Бішкеку. Влада застосувала силу для боротьби з протестуючими, в тому числі вогнепальну зброю. У висліді безладів загинуло 79 осіб. Протестуючим вдалося захопити владу в місті і зформувати тимчасовий уряд на чолі з опозиційним провідником Р. Отунбаєвою. Президент Киргизії виїхав на південь країни, де він користується підтримкою населення. („День“)

**Повернення російського
хлопчика викликало
міжнародний скандал**

МОСКВА. — Семирічного Артема Савельєва повернуто з США на батьківщину. Впродовж 10-годинного лету до Москви він був сам у літаку. Російські представники відносять це до порушень прав дитини. Лінда Остін є однією з небагатьох людей, особисто знайомих з родиною, яка опинилась в центрі міжнародного скандалу, вона каже, що „вони дуже добрі люди“. „Я ніколи не чула, щоб вони навіть підвищували голос на цього хлопчика. Вони не образять навіть собаки – не те що дитину! Те, що про них говорять, не може бути правдою, вони – чудові люди!“ В листі, з яким Торі Генсен відіслала усиновленого хлопчика до Москви, сказано, що він вибухав люттю. Але рішення відіслати Артема на батьківщину прийняла бабуся. Як стало відомо, бабуся Ненсі Генсен зв'язалась електронною поштою з російським юристом, за місяць до повернення Артема, з запитанням, як скасувати усиновлення. Юрист Каріна Краснова пояснює: „Їх взаємини з усиновленим хлопчиком зайшли в глухий кут. Коли ця жінка натрапила на великі проблеми, ніхто не простягнув їй руки допомоги. Як я розумію, повернення дитини було кроком відчаю“. Кілька російських родин подали прохання на усиновлення Артема. Посол США в Росії Джон Бейрл зазначає, що це допустимо: „Як тільки він ступив на американську землю після усиновлення, він став громадянином США. Тепер, коли він в Росії, він лишається американським громадянином.... Нашим завданням є подбати, щоб Джастин-Артем потрапив в добрі руки і мав шанс залишити цю історію позаду і перейти до нормальному життю“. („Голос Америки“)

„Рух чаювання“ набирає обертів

ВАШІНГТОН. — Учасники так званого „Руху чаювання“ в день виплати податків – 15 квітня – планували масово прибути до Вашингтону, щоб висловити своє незадоволення політикою уряду Барака Обами.

Цей сучасний рух надихнули минулі протести проти несправедливого оподаткування, передусім – так зване „Бостонське чаювання“. 1773 року американські колоністи влаштували протест в Бостонській затоці проти накладених Великобританією податків. Крім протестів, сучасні „чаювальники“ також розраховують змінити розподіл сил в Конгресі завдяки виборам в листопаді.

Один з активістів „Руху чаювання“, Расті Ірін, виявив свій спротив кількома словами, якими охарактеризував своє тлумачення політики нинішнього уряду: „Соціалізм і тиранія, деспотизм, комунізм, приховане мусульманство!“. Також Р. Ірін вірить у мінімальне втручання уряду в життя громадян. „Я вірю в максимум свободи, мінімум уряду. Уряд повинен контролюватися народом, а не народ контролюватися урядом. Думаю, саме це є плятформою Руху чаювання“. Інші активісти вірять, що це народний рух – звичайні люди висловлюють свою думку, яку іншим шляхом влада не хоче чути.

„Чаювальникам“ не подобаються надмірні податки, урядові витрати і реформа системи охорони здоров'я, проведена демократами.

Консервативні політики розраховують на учасників руху, сподіваючись спрямувати їх енергію у власні передвиборні кампанії. Хоч переважна більшість прихильників руху – члени Республіканської партії, дехто навіть прогнозує йому перетворення на окрему політичну партію.

Втім, експерти сумніваються. Політолог Університету штату Невада Дейвид Деймор вважає, що учасники Руху розуміють, що перетворенням в партію вони нічого не виграють. Тому між різними групами утворилась своєрідна угода спробувати реформувати Республіканську партію, починаючи знизу, – каже він. І якщо „чаювальники“ вирішили б виставити власних кандидатів на виборах в листопаді, вони б відтягнули голоси від республіканців, допомагаючи цим демократам.

Самі „чаювальники“ не дуже прагнуть до самостійності. Як каже активіст руху Френк Барнгам, „ми не є третьою партією і ми не хочемо бути нею“. Саме тому на зібраннях цього руху не бракує кандидатів від республіканців, які вже готуються до виборів у листопаді. („Голос Америки“)

ТОЧКА ЗОРУ

Росіяни воювали на боці німців

За довгі роки радянські автори на замовлення влади написали стоси брехні про батальйони „Нахтігаль“ та „Роланд“ і на Дивізію „Галичина“. Жодне з військових формувань, що воювало на боці Німеччини у Другій Світовій війні не зазнавало таких оббріхувань, як вищезгадані українські формації.

А тим часом за підрахунками сучасних, незаангажованих в прокремлівській пропаганді російських вчених, у німецькій армії служило 1.5 млн. російських вояків та офіцерів.

Крім окремих загонів, на боці нацистської Німеччини воювала Російська Визвольна Армія радянського генерала Андрія Власова, під кінець війни вона була найбільшим військовим з'єднанням у складі Вермахту. До її складу в кінці війни були долучені дрібні

загони неросіян, серед яких були і українці.

На початку війни до німців зі зброєю в руках перейшло понад 1.5 млн. радянських вояків, майже 2 млн. здалося в полон. На Східньому фронті в кожній німецькій дивізії один батальйон складався з росіян. Вже восени 1941 року з них був зформований один підрозділ 9-ої німецької армії, а на початку 1942 року створено Російську національну народну армію. У Франції воював проти місцевих партизанів-макі 621-ий російський артилерійський полк СС.

Відразу ж після нападу фашистської Німеччини на СРСР, російська діаспора, а вона була дуже чисельною, почала формувати полки для боротьби проти більшовиків.

Активно діяла Російська визволь-

на народна армія (РОНА) під командуванням колишнього капітана Червоної Армії Броніслава Камінського. За успіхи в боротьбі з радянськими партизанами рейхсфюр СС Гімлер нагородив Б. Камінського Залізним хрестом.

Тисячі росіян було включено до складу різних німецьких батальйонів, що займалися розвідкою, охороною залізниць і підприємств, служили в поліції.

У „Ваффен СС“ служили тисячі росіян, як і представники інших народів СРСР, а не тільки українська Дивізія „Галичина“. Була там і грузинська жіноча сотня. В німецькій армії воювало чимало Героїв Радянського Союзу, особливо в летунстві.

У „Люфтваффе“ воювало понад 140 тис. радянських летунів, штурманів, радистів, техніків та зенітників.

Проти УПА на Волині і в Галичині, на боці німців, воювали й російські підрозділи, зокрема 567-ий розвідувальний ескадрон 56-ої німецької танкової дивізії.

Десятки тисяч росіян служили в поліційних полках і воювали проти радянських партизанів, але про них ніколи ніхто в СРСР не писав. Згадували лише українців, чи через те, що їх найбільше боялися, чи цього вимагала антиукраїнська пропагандистська система, рисами якої, до речі, і досі послуговуються екстремісти як в Росії, так і в Польщі.

Відомий також „Рускій корпус“, що формувався на Балканах з білоемігрантів і складався з п'яти полків.

Окремо слід згадати і про 1-шу російську Національну армію ген. Бориса Смиловського. Він похований зі старої російської аристократичної родини і був талановитим офіцером, закінчивши академію Генштабу.

За героїзм у Першій світовій війні отримав чимало бойових нагород. Генерал користувався високим авторитетом у Вермахті та в Абвері, зумів організувати широкомаштабну розвідку проти Червоної Армії та НКВД, добре знався з командиром Поліської січі Тарасом Бульбою-Боровцем. Під кінець війни армія ген. Б. Смиловського налічувала 6,000 вояків, і він зумів прорватися з ними на територію князівства Ліхтенштейн.

Великий князь Ліхтенштейну Франц Йосиф II відмовився видати Сталінові це з'єднання, незважаючи на тиск альянтів. Жителі Ліхтенштейну допомогли росіянам переїхати в Аргентину, а ген. Смиловському відкрили пропам'ятний знак.

У російських збройних формуваннях Залізними хрестами і найвищими відзнаками були нагороджені сотні вояків і офіцерів.

Росіяни служили і в японських збройних силах і їх було кілька десятків тисяч, в тому числі і росіян з козачих поселень Маньчжурії.

Російський дослідник Сергій Чуев назвав росіян та представників інших народів СРСР, що служили на боці Німеччини, „проклятими солдатами“. Ні, не були вони такими. Одні з них бажали відновити „білу“ Російську імперію, інші – демократичну Росію, треті хотіли позбутися комуністичної диктатури Й. Сталіна, четверті мстилися сталінському режимові за загинувших батьків, сестер, братів, за знищені родинні гнізда та зруйноване дитинство, ще інші мріяли про створення своїх незалежних держав. В одному всі вони були подібні – в трагізмі війни.

Ігор Федик

науковий співробітник Центру досліджень визвольного руху, Львів

ПРОГРАМА

37-ої Звичайної Конвенції

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, Інк.

яка відбудеться на Союзівці

Кергонксон, Нью-Йорк

20-23 травня 2010 року

Початок 9:00 рано

- Відкриття Конвенції
- Звідомлення Верифікаційної комісії
- Прийняття Конвенційної Програми
- Прийняття протоколу 36-ої Конвенції
- Вибір:
  - Конвенційної Президії в складі голови та двох заступників
  - Виборчої комісії в складі 11 членів
  - Комісії просьб у складі 5 членів
  - Інших комісій: Секретарської, Резолюційної
- Покликання Пресової комісії та двох дверників
- Звідомлення членів Екзекутивного Комітету:

Предсідника Стефана Качарая

Першого заступника предсідника Зенона Голубця

Другого заступника предсідника Михайла Козюпи

Директора на Канаду Мирона Іроха

Головного секретаря Христини Е. Козак

Касира Роми Лісович
- Звідомлення членів Контрольної Комісії:

Славка Тисяка

Василя Шеремети

Евгена Щерби
- Звідомлення радних:

Маї Лев

Олі Черкас

Глорії Горбатої

Альберта Качковського

Миколи Філя

Любов Стрілецької

Евгена Осціславського

Стефанії Гаврилюк

Мирона Пилипяка
- Звідомлення Головного Редактора „Свободи“ і „Українського Тижневика“ Роми Гадзевич
- Дискусія над звідомленнями та їх прийняття
- Звідомлення Статутової комісії, дискусія та схвалення змін
- Секретарські курси/дозвілля
- Дискусія „Накреслення майбутности УНСоюзу “
  - Видання УНС: „Свобода“ і „Український Тижневик“
  - Центр Української Спадщини на Союзівці
- Звідомлення Фінансової комісії та визначення висоти запорук і платень
- Вибір Головного Уряду УНСоюзу
- Звідомлення Комісії просьб, дискусія та ухвали
- Звідомлення Секретарської комісії, дискусія та ухвали
- Резолюції та рекомендації для добра організації
- Різні справи
- Закриття Конвенції

Екзекутивний Комітет призначить, згідно з статутом УНС, делегатів до наступних Конвенційних комісій:

Статутова комісія

Верифікаційна комісія

Фінансова комісія

Опитник якості поштової доставки газети „Свобода“

Шановні передплатники!

Редакція „Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“ підготувала цей опитник у відповідь на збільшення кількості нарікань на запізниле отримання наших газет.

Просимо Вас взяти участь в опитуванні і цим допомогти нам забезпечити кращу якість доставки газети до Вашої хати.

Для зручності наступна форма буде друкована чотири тижні. Будьласка, виповніть її один раз і надішліть до адміністрації газет. Ваша співпраця дозволить нам задокументувати швидкість руху газет в поштовій системі і визначити, де виникає проблема.

1. Впишіть Вашу адресу точно так, як вона є на газеті.

Name.....

Address.....

City, State, Zip.....

2. Впишіть дату, коли Ви отримали слідувачі числа газети у відповідному рядку для кожної з газет, які Ви отримуєте за квітень

Дата виходу:

Дата отримання

2 квітня.....

.....

9 квітня.....

.....

16 квітня.....

.....

23 квітня.....

.....

30 квітня.....

.....

3. Після заповнення форми надішліть її до нашого відділу передплати на адресу:

Svoboda

2200 Route 10

P. O. Box 280

Parsippany, NJ 07054.

Дякуємо за Вашу допомогу!

А кіт їсть собі далі...

Водночас аж два колишні президенти України виступили в ролі кухаря з відомої байки, який просив-молив kota не тягнути м'яса зі стола, – замість дати копняка під хвіст. Кухар висуває „солідні аргументи“, а кіт слухає і їсть собі далі.

Перший Президент відновленої Української держави Леонід Кравчук звернувся до нинішнього Президента з відкритим листом, в якому висловлює надію на те, що Віктор Янукович розв'яже всі проблеми, що накопичилися в країні за 19 років її незалежності. Третій же Президент, Віктор Ющенко, навіть пропонує В. Януковичеві руку активної допомоги: мовляв, якщо Партія Регіонів утворить коаліцію з „Нашою Україною“, то це й врятує ситуацію.

А кіт слухає і їсть собі далі. Бо Партія Регіонів прийшла до влади не рятувати Україну...

Сталося те, що просьбами-вмовляннями не змінити: біля керма України, формально ще незалежної, опинилися люди, які не лише пальцем не поворухнули в ім'я цієї незалежності, в ім'я відродження української нації, але відверто ненавидять і зневажають цю незалежність, цю націю – починаючи від В. Януковича, який веде себе як російський губернатор над Україною. Ледве місяць минув від інавгурації, а він уже двічі їздив до Москви, двічі зустрічався з кремлівським вождем Дмитром Медведевим і з Патріархом Кирилом. То де ж душа Президента України?

А що чинить уряд? Замість тягнути Україну з економічного болота, нові міністри створюють болото в інших сферах суспільного життя. Чому Президент В. Янукович зовсім не зважає на протести студентської молоді проти призначення українофоба Дмитра Табачника міністром освіти і науки? Тому що Д. Табачник потрібний Москві. Його руками вона відверне освіту й науку від проукраїнського напрямку, що й бачимо буквально з перших кроків діяльності цього україноненависника.

З тієї ж причини і з тієї ж московської потреби В. Янукович не хоче звільнити віце-перм'єра з гуманітарних питань Володимира Семиноженка, проти якого протестують навіть у Верховній Раді – у зв'язку з його „гуманним“ заповненням, що влада не буде заперечувати проти спорудження в Україні пам'ятників Йосифові Сталінові. Ще про одного віце-прем'єра і антиукраїнця, Віктора Тихонова, добре сказав український мільярдер Ринат Ахметов: „Він бажає, щоб криза перемогла Україну, а не Україна – кризу“.

Президент, намагаючись зберегти лице перед світом, осмикнув В. Семиноженку за його відверту прихильність до ідеї створення нової держави у складі Росії, Білорусі й України, але ж тим часом все оточення В. Януковича заражене цим же промосковським духом. Не здивуємося, якщо цю „ідею“ табачники і семиноженки нав'яжуть суспільству для публічних дискусій і для „наукової аргументації“, що це буде добре для України.

Наостанок – а судді хто? Цими днями Конституційний суд, кинувши під ноги Конституцію, легалізував парламентську коаліцію, утворену в незаконний спосіб – з участю окремих депутатів, а не фракцій, як вимагає Основний закон. Тепер руки в регіоналів розв'язані. До них переметнуться всі безідейні, безхребетні, падкі на гроші, байдужі до України депутати.

Ні, слова, вмовляння, застереження цю владу не стримають. Не хоче „кіт“ розуміти нормальної української мови.

КВІТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Не боявся бути складним

10 квітня 1898 року народився бл. п. Патріарх Української Автокефальної Православної Церкви Мстислав, в доцерковний період життя відомий під своїм автентичним ім'ям – як Степан Скрипник. Небагато таких випадків знає наша національна історія – щоб одна людина так повно і яскраво виявила себе і в політиці, і в Церкві. Це ж нібито далекі одна від одної ділянки. Ми вже давно звикли до поділу праці за професіями, до плюралізму людських інтересів та уподобань, до того, що Церква відділена від держави. Взагалі вважається самозрозумілим, що все матеріальне, земне, світське – то одна річ, а релігійне, церковне, духовне – цілком інша.

Владика Мстислав так не думав. Бо що б то була за Церква, якби відвертала очі від суспільного життя, що б то була за релігійність, якби байдуже спостерігала за тим, як панує кривда в цьому світі, що б то була за духовність, якби мирилася з поневоленням свого народу, з невідступними намаганнями заклятого ворога знищити нашу культуру, мову, дорогі нам батьківські традиції, знищити в цілому націю? Нам і сьогодні нелегко виживати, а якщо, всупереч усім лихам, не даємо себе збити з ніг, то величезною мірою це – завдяки живій присутності в нашому національному розумові і національній душі великих прикладів поєднання релігійно-церковного і суспільно-світського обов'язку перед народом – повчальних, будуючих прикладів, пов'язаних з іменами митрополитів Андрея Шептицького і Василя Липківського, Йосифа Сліпого і Мстислава.

А що є майже неодмінною супровідною ознакою величчя провідника, державного чи релігійного? Нею є брак розуміння й підтримки з боку сучасників. Згадаймо, як наші „фундаменталісти“, як греко-католицькі, так і православні, не спромоглися вчасно зрозуміти й належно оцінити нерозривного поєднання у долі й праці Митрополита Мстислава і Митрополита Йосифа християнського і національного первнів.

Митрополит Мстислав був близький до Українського Народного Союзу і зокрема до нашої „Свободи“. Зберігаємо, як реліквію, цю його поштову листівку, прислану з французької Рів'єри на адресу головного редактора Антона Драгана: „Тут чудове повітря, бракує тільки „Свободи“...“. А ось пару слів з його статті в нашій газеті: „...Ніщо, дослівно ніщо не може зільнити мене бути активним учасником у боротьбі українського народу за волю і державність...“ („Свобода“, ч.57, 1953 рік).

Прикро згадувати, але також лежить у нашому редакційному архіві документ іншого характеру: жовчний пасквіль на Владика Мстислава – за його „нерелігій-

ну“ діяльність на становищі депутата польського Сейму від українців Волині, за „коляборацію“ з німцями на початку Другої світової війни, за те, що „посмів“ очолити Церкву, не маючи релігійної освіти. І т. д.

І ні слова про те, що в біографії Владика неможливо пофальшувати, – наприклад, що його українство було вродженим, адже він доводився племінником Симонів Петлюрі. Воював у війську УНР, був поранений. У міжвоєнний період очолював Товариство „Українська школа“ у Рівному, в польському Сеймі безкомпромісно захищав права українців, в Холмі був активним членом Єпархіяльної ради, вступив у священничий сан, у травні 1942 року Собор Української Автокефальної Церкви в Києві хіротонізував його на Єпископа Переяславського. Саме за енергійні і сміливі зусилля, спрямовані на відродження українського православ'я, німці кинули його в тюрму.

По війні, спочатку в Канаді, відтак у США, церковна ситуація в діаспорі вимагала саме тих якостей, якими вповні володів Єпископ Мстислав – подвійним досвідом церковного діяча і дипломата, що дозволило йому вдихнути в об'єднану ним Церкву нову силу, відкрити перед нею – отже, й перед всією громадою – тривку і надійну перспективу.

Андрій Смирнов, автор недавно виданої „Смолоскипом“ монографії про Владика Мстислава, пише, що „Патріарх – складна і суперечлива постать“. Та хіба це має дивувати – на тлі тих складних і суперечливих часів? Нескладні і несуперечливі люди нічого помітного по собі не залишають. А за ним – таке непомітне досягнення, як спорудження церковно-меморіального комплексу в Савт Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі, де працює Консistorія, діють бібліотека, музей, Духовна семінарія, церква-пам'ятник св. Андрія Первозваного, редакція журналу „Українське православне слово“.

Не боявся він бути складним і суперечливим. Перебував у дружніх взаєминах з єрархами Української Католицької Церкви у США, зокрема з Митрополитом Стефаном Суликом, двічі їздив до Константинопольського Патріарха, домагаючись повернення Українській Православній Церкві прав, якими вона користувалася до 1686 року – до трагічного року насильного підпорядкування Москві. На початку 1990-их років, вже 92-річний, Митрополит Мстислав очолив рух за відродження УАПЦ в Україні. У червні 1990 року на Всеукраїнському Православному Соборі в Києві, з участю понад 700 делегатів з усієї України, було його обрано Патріархом Київським і всієї України.

П. Ч.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays

by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу

\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожен зміню адресу – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 Fax: (973) 644-9510 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: subscription@svoboda-news.com

КОРИСТУЙТЕСЯ ЕЛЕКТРОННИМИ АРХІВАМИ

„СВОБОДИ“ ..... www.svoboda-news.com

„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“ ..... www.ukrweekly.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Перші відгуки про Музей УНР

До Музею Української Народної Республіки (УНР) у Києві надійшли перші відгуки на лист Українського інституту національної пам'яті, надрукований у „Свободі“ (ч. 8).

На заклик до нащадків діячів Української революції 1917-1921 років з проханням встановити контакти з працівниками Інституту для можливого надання будь-яких матеріалів (фотографій, документів, спогадів, листів та ін.) про життя та діяльність борців за вільну Україну для Музею УНР першою відгукнулася Ольга Тритяк з США, яка написала, що найближчим часом позбирає усе, що зможе, і вишле на адресу, подану у „Свободі“ (Музей УНР, вул. Володимирська, 57, Київ, 01001 Ukraine).

Другою особою, що почула заклик, була Марта Куцак з Івано-

Франківська, яка подарувала групу фото вояків Української Галицької Армії, серед яких є її дід Олександр Гавдьо.

Третім став Василь Шовковий з селища Печеніжин в Галичині, який розповів про окремих земляків, що брали участь в подіях Української революції 1917-1921 років.

Ми складаємо подяку цим українцям і гадаємо, що завдяки „Свободі“ покладено добрий початок збиранню матеріалів для музею.

Листи і пам'ятки можна надсилати також до Українського інституту національної пам'яті на адресу: вул. Липська, 16, Київ, 01021 Ukraine.

Олександр Кучерук,
директор Музею УНР,
Київ

Не перевелися багатирі в Україні

83-річний Віталій Свірненко з села Межирічки Голованівського району мало чим відрізняється від звичайного сільського дідуся – живе на свою скромну пенсію, але щодня по кілька годин проводить тренування, бо не збирається залишати спорт. Він – семиразовий чемпіон України, дворазовий чемпіон світу та чемпіон Європи з паверліфтингу (силового триборства). Потрапив і в Книгу рекордів Гіннеса: на мізинцях рук зміг утримувати гіри кожна вагою по 32 кілограми. І це незважаючи на те, що під час Другої світової війни був поранений у руку.

В. Свірненко гуртує навколо себе молодь. Позаторік на чемпіонаті України з паверліфтингу збір на команда з чотирьох ветеранів і двох юнаків, яку тренував В. Свір-

ненко, стала чемпіоном України.

Вихідець з учительської сім'ї, В. Свірненко вчителював у середній школі, шкільну спортивну команду якої зробив найкращою в районі, а сам тоді ж уперше став чемпіоном серед силачів Одеської і Кіровоградської областей.

Минулого року в Архангельську (Росія) на чемпіонаті світу і Європи з гірського спорту В. Свірненко побував уже з дружиною Галиною та своїм вихованцем – учнем сільської школи Богданом Калиною.

Усі вони стали чемпіонами у своїх вагових та вікових категоріях і разом привезли до Межирічки дев'ять золотих медалей.

Світлана Орел,
Кіровоград

50 років сумлінної праці

У нинішньому році 2,200 лікарів-членів Американської медичної асоціації (АМА) відзначають 50-ліття закінчення у 1960 році вищих медичних шкіл. До їхнього кола належить д-р Василь Рождественський з Вудгевену, Мишиген.

Провід АМА в особі екзекутивного віце-президента Майкла Д. Майвеса щиро вітає д-ра В. Рождественського з цим ювілеєм і дякує за сумлінне виконання професійних обов'язків. Він перебуває у АМА вже 40 років. Д-р В. Рождественський закінчив медичну школу університету Йогана Гутенберга у Майнці, Німеччина. Він належить до числа лікарів-емеритів, об'єднання яких налічує 60 тис. осіб.

Впродовж 50 років д-р В. Рождественський працював у відділах термінової допомоги кількох шпиталів Чикаго, був майором американського летунства, мав приватну практику в чотирьох штатах і тепер лікує людей в штаті Мишиген.

В. Рождественський є членом Американської академії родинних лікарів, Асоціації військових хірургів США і Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Він написав за 30 років понад 200 статей до журналу „Emergency Medicine“. В сім'ї Василя і Ганни Рождественських виросло двоє дітей – син Марко – архітектор, дочка Ева – мікробіолог.

Аліса Рід,
Чикаго

Шановні дописувачі!

З розширенням електронної пошти, всупереч очікуванням, праця редакторів „Свободи“ ускладнилася через неуважне ставлення авторів деяких дописів до надісланих текстів.

Найчастіші недоречності, що трапляються у дописах:

- не вказано дату і місце події;
- на подані перші імена згаданих у тексті осіб;

- немає прізвищ авторів;
- наводяться незрозумілі скорочення власних назв;
- не подаються адреси і числа телефонів авторів.

У дописах бракує підписів до світлих, не повідомляються автори фотографій, у підписах замість імен і прізвищ подаються визначення – „невідомий“.

Редакція „Свободи“

Замовте книжку для Донбасу

Донецький басейн (Донбас) створює 25 відс. внутрішнього валового продукту України. Тут діє понад 800 промислових підприємств, зосереджено більшу частину видобутку вугілля України. Проживає в Донбасі близько 4.6 млн. осіб. Разом з тим, за індексом людського розвитку Луганська та Донецька області стабільно займають в Україні останні місця. Це пояснюється низькою тривалістю життя, екологічними проблемами, недостатнім культурно-освітнім розвитком.

Традиційно Донбас і Крим асоціюються з „російськомовною Україною“, яка надзвичайно повільно інтегрується у єдину сучасну українську націю.

Причини тотального зросійщення відомі – це століття фактично колоніального панування на українських історичних землях російської культури. Особливо жакливі наслідки для українства мала радянська доба.

За 20 останніх років ситуація покращилася, але далеко не радикально. Майже весь інформаційний простір Донбасу – російськомовний. Понад 600 нових шкіл, яким на Донеччині присвоєно україномовний статус, потребують учителів і українських книг. А їх катастрофічно бракує. Фонд Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки (вона досі носить ім'я вдови Володимира Ульянова-Леніна Надії Крупської) на 87 відс. – російськомовний.

Економічна криза, яка вже близько двох років лихоманить українську економіку, приводить до закриття і без того слабких

українських видавництв, фондаций.

У Донецьку з 1997 року діє дослідно-видавничий громадський Український культурологічний центр „Східний видавничий дім“, яка з моменту свого утворення підготувала і випустила друком понад 300 українських книжок – підручників і посібників з ряду галузей знань, поетичні збірки, історичну та іншу літературу, в першу чергу для Донбасу, східної та південної України, Кубані і східної Слобожанщини. Випускає вже відомий аналітично-інформаційний журнал „Схід“ (понад 100 чисел).

Сьогодні ця українська фундація у Донецьку може загинути – немає фінансових джерел, державний і місцевий бюджети фінансово неспроможні надати допомогу.

Тому ми виходимо з новою пропозицією: „Замовте українську книжку для Донбасу“. Це може бути книжка, яку Ви написали і хочете, щоб український читач її прочитав. Це може бути українська книга, яка у нас чекає видання, але ще не має фінансування. Скажімо „Історія Донбасу: від Запорозької Січі до сьогодення“, або „Українська Кубань“.

Це може бути повторення необхідних для школярів і студентів українських видань, які ми вже здійснили, але, на жаль дуже малим тиражем. Ваших пропозицій чекають у Донецьку. Тел: (380-67)717-8068 або (380-62) 337-0480. Електронна пошта: ukcdb@stels.net.

д-р Володимир Білецький,
голова Українського культурологічного центру,
Донецьк

Українці в Казахстані потребують нашої братерської допомоги

У зв'язку з пресовим зверненням Митрополита Стефана Сороки до української спільноти з проханням про фінансову допомогу українцям в Казахстані („Свобода“, ч. 14), збірка якої яка мала відбутися в часі Великодніх святкування, до Ради оборони і допомоги Україні (РОДУ) надійшло багато запитань, які потребують з'ясування.

За останніх 15 років РОДУ, завдяки жертвенності української спільноти в Америці, змогла збудувати в Казахстані чотири церкви, школу, три пам'ятники жертвам комуністичного терору, допомагала колишнім каторжникам, засудженим в СРСР за участь в Організації Українських Націоналістів та Українській Повстанській Армії, хворим та убогим. Крім РОДУ, ніхто більше не допомагав українцям в Казахстані. Тепер люди просять пояснення, чому РОДУ не продовжує свою діяльність?

Одна з причин полягає в тому, що фінансова криза жорстко вплинула на громадську жертвенність. Щоб збільшити коло жертводавців, ми звернулись з проханням до всіх ерархів США і Канади за дозволом перевести окрему одноразову збірку по всіх церквах, про що ми оголосимо в інформаційних засобах. Відповідь була відмовною, бо на це мусить бути дозвіл Патріярха Укра-

їнської Греко-Католицької Церкви Любомира Гузара.

Оскільки Патріярх особисто був у Казахстані і знає діяльність РОДУ, він схвалив наше листове прохання 20 вересня 2009 року і попросив ерархів сприяти цій акції. Ми дуже зраділи цій вістці і плянували перевести збірку фондів 6 червня. Однак, Митрополит С. Сорока повідомив, що збірку переводитиме Церква. В окремому листі до мене Владика підкреслив, що жодна громадська організація в таких питаннях не може послугуватись Церквою.

Ми дуже вдячні Церкві за те, що вона узяла на себе цю важку працю. РОДУ просить і закликає всіх людей доброї волі робити щедрі пожертви у церквах, бо, як сказав наш Патріярх, „з села по нитці, бідному буде сорочка“. Просимо усіх, хто не спромігся дати пожертву в церкві, вислати допомогу безпосередньо на рахунок РОДУ Українського Конгресового Комітету Америки.

Чеки просимо виписувати на RODU – UCCA. Адреса: RODU – UCCA, 203 Second Ave., New York, NY 10003. Внизу чека просимо зазначити, на яку ціль зроблено пожертву.

Іван Буртик,
голова РОДУ,
Кліфтон, Нью-Джерзі

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Організаційний звіт УНСоюзу за 2009 рік

Христина Е. Козак,
Головний секретар

2009 рік перевищив усі передбачені сподівання, незважаючи на економічну кризу. Прихід з пенсійних грамот і з традиційних грамот життєвого забезпечення зріс з 12,741,403 дол. у 2008 році до 35,675,180 дол., у 2009 році. Збільшення становить 22,933,777 дол. або 182 відс.

Кілька ключових елементів причинилися до зросту в 2009 році — ініціативи продажу, збільшення реклами, надзвичайні продукти, віддані працівники Головної канцелярії, пильні секретарі Відділів і незалежні продавці-агенти УНСоюзу.

Агенти УНСоюзу успішно співпрацюють з секретарями Відділів, які також продають забезпечення в своїх місцевостях. Незалежні агенти, котрі продають забезпечені продукти УНСоюзу у штатах, де УНСоюз має на це право, та професійні продавці-працівники Головної канцелярії й інші віддані працівники, все готові відповісти чи вирішити кожне запитання чи будь-яку проблему члена. Кожна група допомагає досягнути рівень професіоналізму та особисті членські послуги, котрі віддзеркалюють постійний ріст УНСоюзу у прибутках з пенсійних грамот і грамот традиційного життєвого забезпечення.

У 2009 році видано 190 грамот життєвого забезпечення на суму 5,801,000 дол. з вкладками 70,985.00 дол. Ці традиційні грамоти життєвого забезпечення дорівнюють 55 відс. загального приходу з життєвого забезпечення у порів-

Валентина Каплун

Йосиф Чабан

Любов Стрілецька

нянні з 18 відсотками термінового життєвого забезпечення. Довгочасне забезпечення УНС є якісним забезпеченням з нижчими цінами, від появи цін 2010 року. Зобов'язання, взятє членом УНСоюзу, є довготерміновим і віддзеркалює повну довіру членів до УНС як до сильної та професійної організації, котра залишається на наступних 100 років.

Найбільш успішні секретарі Відділів входять до „Клубів чемпіонів“ УНСоюзу. З радістю повідомляємо, що у 2009 році найуспішнішим відділовим секретарем, гідним „будівничим“ УНС і членом „Клубу будівничих УНСоюзу-2009“ стала Валентина Каплун, яка організувала 20 членів – 18 у США та двоє в Канаді.

Вітаємо В. Каплун з успіхом.

Наступні секретарі отримали почесне членство в клубах:

„Клуб будівничих УНСоюзу- 2009“

10-24 члени

	Число членів	Сума забезпечення
*Валентина Каплун, 269	20	240,000 дол.
Йосиф Чабан, 242	18	415,000
**Любов Стрілецька, 10	16	453,000

„Клуб відданих УНСоюзовців“

5 - 9 членів

	Число членів	Сума забезпечення
*Евген Осціславський, 234	8	168,000 дол.
**Оксана Тритяк, 25	6	158,000
*Мирон Пилипак, 496	5	90,000
Євген Гулич, 12	5	30,000
**Надія Салабай, 155	5	220,000
Еля Матіаш, 120	5	45,000
Стефанія Гаврилук, 88	5	125,000
Любов Шумило, 10	5	125,000

Ще іншим мірилом успіхів є прихід з вкладок. Кожна аплікація на життєве чи пенсійне забезпечення приходить з готівкою — або перша виплата за набуте забезпечення.

У 2009 році троє осіб вирізнялися у цих заходах:

**Оксана Тритяк (Від. 25)	6,632.00 дол.
*Любов Стрілецька (Від. 10)	5,544.43
Йосиф Чабан (Від. 242)	4,647.45

Щоб підсумувати досягнення продажу життєвого забезпечення в 2009 році, треба згадати суму купленого членами забезпечення та суму виплат зазначеним спадкоємцям. У цій категорії визначилися:

Номінальна вартість	
**Стефан Вельгаш, ГК (Від. 172)	1,110,000 дол.
Барбара Чупа (Від. 325)	700,000
*Любов Стрілецька (Від. 10)	453,000

Продаж життєвого забезпечення є рушійною силою для УНСоюзу. Незалежні агенти продали найбільше пенсійних грамот, однак це спричинює невеликий зріст у продажі жит-

тєвого забезпечення та вивінувальних грамот. Незалежні агенти, що продавали пенсійні грамоти, тепер збільшують свою частку у життєвому забезпеченні УНС на 6 відс. у пропорційності до загального продажу.

УНС висловлює вдячність усім секретарям Відділів, організаторам і агентам за їхню життєвобезпечену акцію в 2009 році та побажання ще більших успіхів у 2010 році.

У 2009 році продаж пенсійних грамот перевищив усі фінансові сподівання.

2008 рік закінчився з приходом 11,430,242 дол. з продажу пенсійних грамот, 2009 рік закінчився з приходом 34,675,180 дол. У 2008 році УНС розпочав зусилля у придбанні незалежних агентів продажу продуктів УНС, що продовжилося і в 2009 році. Заангажування незалежних агентів є тривалим процесом і відчиняє нові можливості для УНСоюзу. Пожвавлення реклами наших продуктів у союзових виданнях та оголошень в інших засобах масової інформації, включно з радіо, також причинилося до успіхів.

Визначні продавці УНС з продажу пенсійних грамот понад 100,000 дол., в 2009 році є:

**Оксана Станько (Від. 37)	2,287,831 дол.
**Стефан Вох	1,047,216
Оксана Козьяк (Від. 47)	400,000
**Оксана Тритяк (Від. 25)	145,000
**Стефан Вельгаш (Від. 172)	136,438
Глорія Пашин (Від. 125)	117,500

Ліцензовані секретарі Відділів УНСоюзу та професійні сили Головної канцелярії продали пенсійних грамот на суму 4,867,123 дол., що є зростом на 45 відс., у порівнянні з продажем пенсійних грамот у 2008 році.

Загальна сума продажу пенсійних грамот нашими агентами в 2009 році була 26,161,857 дол. Додаткові 3.6 млн. дол. продовжених грамот були переставлені на довший термін і додаткові внески були додані до пенсійних грамот.

Вітаємо їх сердечно та дякуємо за добре виконану працю.

При цій нагоді УНС хоче привітати всіх нових членів і подякувати їм за вступ до УНСоюзу, найстаршої та найбільшої української братської організації в світі. Понад 100 років ми обслуговуємо забезпечені потреби наших членів у США та Канаді та сподіваємося це успішно продовжувати. УНС завжди підтримував українсько-американські та українсько-канадські громади.

* Головні радні УНСоюзу
** ГК – Головна канцелярія

За точнішими відомостями про забезпечення в УНС зв'яжіться з Вашим секретарем відділу або з нашим продавцем в Головній канцелярії, телефонуючи на число 800-253-9862.

Ukrainian National Association, Inc. Organizer's Report By Annual Premium January 1, 2009 - December 31, 2009

Organizer's Name	Policy Count	Face Amount	Annual Premium
Oksana Trytjak	6	158,000	6,632
Lubov Streletsky	16	453,000	5,544
Joseph Chabon	18	415,000	4,647
Myron Pylypiak	5	90,000	4,445
Valentina Kaploun	20	210,000	3,583
Stephan Welhasch	4	1,110,000	3,440
Barbara Chupa	2	700,000	3,052
Eugene Gulycz	5	30,000	2,670
Nadia Salabay	5	220,000	2,117
Judith Hawryluk	4	75,000	2,106
Alexandra Dolnycky	2	10,000	2,075
Eugene Oscislowski	8	168,000	1,508
Irene Pryjma	4	40,000	1,293
Eli Matias	5	45,000	1,276
Joseph Banach	3	15,000	1,044
Lubomira Szeremeta	3	15,000	900
Maya Lew	3	15,000	680
Oksana Stanko	2	10,000	600
Nina Bilchuk	4	70,000	600
Bohdan Hryshchshyn	2	20,000	592
Nicholas Fil	2	410,000	568
Marianna Cizdyn	2	10,000	520
Joyce Kotch	2	105,000	482
Myron Luszcak	1	100,000	467
Myron Kuzio	2	99,000	457
Walter Kozicky	2	10,000	405
Stephanie Hawryluk	5	25,000	344
Gloria Horbaty	2	10,000	341
Nicholas Diakiwsky	2	10,000	327
Lyubov Shumylo	5	125,000	316
Zenon M. Holubec	1	5,000	300
Michael S. Turko	2	45,000	287
Marguerite Hentosh	2	10,000	248
Vira Krywyj	2	75,000	245
Genet H. Boland	1	50,000	219
Myron Groch	1	5,000	205
Yaroslav Zaviysky	2	24,000	201
Alice Olenchuk	4	28,000	182
Nadia Demczur	1	5,000	175
The Rev. Ihor Kutash	1	5,000	169
Michael Pastuszek	1	5,000	157
Bohdan Podoliuk	1	100,000	124
Myron B. Kuropas	1	10,000	50
Independent Agents	24	661,000	15,392
TOTAL	190	5,801,000	70,985

УНСоюз і громада – друзі на життя

AGENT LIFE AND ANNUITY PREMIUM RECAP REPORT
NEW BUSINESS - CWA ONLY
January 1, 2009 - December 31, 2009

***Advisor UNA General Assembly
*Honorary Member of the UNA General Assembly

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відвідали Посольство України

Учасники зустрічі (зліва): заступник голови Крайової управи Спільки Української Молоді Євгенія Блага, другий секретар Посольства України Віктор Волошин, голова Провідницької комісії СУМ Ліда Микитин, Голова Крайової управи СУМ Андрій Бігун.

ВАШІНГТОН. – 27 березня делегація крайових провідників Спільки Української Молоді в Америці, учасників Провідницького семінару СУМ, разом з групою сумівської молоді відвідала Посольство України в США.

Другий секретар Віктор Волошин зустрів сумівців і ознайомив з будинком Посольства, розповів про історію будівлі та діяльність Посольства протягом останніх 20 років.

Молодь подарувала представникам уряду України книжку сумівця з України Святослава Липовецького „Червоно-чорне: 100 бандерівських оповідок“ з проханням, щоб держав-

ні діячі України ніколи не забули про героїчну боротьбу за незалежність Української держави, за яку віддав своє життя Герой України, провідник Організації Українських Націоналістів Степан Бандера.

Сумівці підписалися під посвятою Надзвичайному і Повноважному Послові України в США Олегові Шамшурові та всім представникам Української держави в Америці, у якій зокрема було сказано: „Нехай Герой України Степан Бандера на віки буде світлим прикладом для української молоді по цілому світі. Честь України готов боронити!“

Ліда Микитин

КФУС підтримала створення фонду ім. Данила та Оксани Струків

ЕДМОНТОН, Канада. – У листопаді 2009 року Меморіальний фонд ім. Данила Гусара-Струка при Канадській фундації українських студій (КФУС) у Торонто був перенесений до Канадського інституту українських студій (КІУС) при Альбертському університеті, отримавши нову назву: Вічний фонд ім. Данила Гусара-Струка і Оксани Пісецької-Струк. На заклик громади статутний капітал фонду перед перенесенням був доведений до 100 тис. дол., щоб скористатися з урядової програми провінції Альберта про подвоєння коштів.

Головним завданням фонду є підтримання Програми з української літератури ім. Д. Гусара-Струка з метою її поширення в англомовному світі шляхом надання дотацій на літературознавчі дослідження, підготування наукових праць, переклади, сприяння доступу до мистецьких текстів через друк та електронні ресурси й організацію публічних лекцій і читань.

Фонд був заснований при КФУС завдяки внескам рідних і друзів св. п. д-ра Д. Струка невдовзі після його смерті в 1999 році. Д. Гусар-Струк і О. Пісецька народилися в Україні і після Другої світової війни приїхали до США. Захистивши 1970 року докторську дисертацію в Торонтському університеті, Д. Гусар-Струк майже 30 років працював професором української літератури цього університету у відділі слов'янських мов і літератур.

Він також відомий як науковець, поет, перекладач, автор монографії „A Study of Vasyl Stefanyk: The Pain at the Heart of Existence“ (1972) та підручника „Ukrainian for Undergraduates“ (1978), який витримав кілька видань. Одним із найбільших його здобутків стала праця над монументальним довідковим проектом „Encyclopedia of Ukraine“ у п'яти томах (1984-1993) як відповідального, а згодом і головного редактора видання.

О. Пісецька закінчила Нотрдамський інститут та отримала бакалаврський ступінь з медичної технології в Коледжі ім. Гори св. Агнії. Була членом Пласту, співала в церковному хорі й очолювала Балтиморський відділ Української студентської спілки Америки. У 1960 році переїхала до Канади, а у 1978 році одружилася з Д. Струком, ставши надхненником на спільній життєвій дорозі, розділивши його захоплення мистецтвом, музикою, театром, літературою й подорожами.

Одним з найпомітніших заходів, підтриманих фондом, стала Меморіальна лекція ім. Д. Гусара-Струка, яка відбувається щороку навесні в Торонтському університеті, притягуючи численну студентську молодь, професуру й широку громадськість. З часу її заснування відбулося 10 таких лекцій, на яких виступили відомі літературознавці Марко Павлишин (Університет ім. Монаша, Австралія), Григорій Грабович (Гарвард-

Оксана Пісецька-Струк і Данило Гусар-Струк.

ський університет), Олег Ільницький (Альбертський університет), Мирослав Шкандрій (Манітобський університет), Віталій Чернецький (Маямський університет, Огайо), Тарас Кознарьський і Максим Тарнавський (обоє з Торонтського університету), Тамара Гундорова (Інститут літератури, Київ) та ін.

Важливою справою є підтримання електронної бібліотеки української літератури, яка містить художні твори українських класиків і сучасних авторів, праці з історії літератури, літературознавства, мовознавства, різні документи й архівні матеріали (www.utoronto.ca/elul). На сторінці також розміщений журнал перекладів української літератури англійською мовою, який дозволяє талановитій молоді спробувати себе в мистецтві перекладу. Бібліотека є незамінним і легкодоступним джерелом для студентів і всіх любителів української літератури.

Чергове завдання – видання літературознавчої спадщини Д. Струка, а згодом й інших науковців української діаспори. На веб-сайті програми вже представлені всі 37 літературних есеїв д-ра Д. Струка, написаних англійською, українською й французькою мовами, а також літературознавчі праці Богдана Рубчака та записи всіх 10 меморіальних лекцій (www.utoronto.ca/elul/Struk-mem).

КФУС – це благодійна організація, покликана збирати фонди й інші ресурси на підтримання й розвиток українських студій в Канаді та за її межами. Діяльність КФУС можлива завдяки щедрості її доброчинців, які жертвують свої грошові внески, заповідають майно та створюють вічні фонди. Для підтримання Програми з української літератури ім. Д. Гусара-Струка через новий фонд можна звернутися на адресу КІУС: CIUS, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2N8; тел: (780) 492-2973; електронна адреса: 5cius@ualberta.ca.

КІУС

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує шановне товариство

на доповідь історика

д-ра Ганни Капустян

професора Кременчуцького державного університету
ім. Михайла Остроградського

на тему:

**„ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ“**

Доповідь відбудеться:

**у неділю, 25 квітня 2010 р.
о 3-ій год. по полудні в приміщенні УВАН**

206 West 100th Street
New York, NY 10025
Tel.: (212) 222-1866

Життя Церкви – це завжди цікаво і важливо

Коли з сьогоднішньої – післявиборної – України приходять все сумніші, все тривожніші вістки, то нам у діаспорі нічого не залишається, як ще більше дбати про тутешнє українське життя, активніше підтримувати наші громадські організації, брати жваву творчу участь в усіх їхніх заходах. Тільки такий підхід буде корисним для загальної української справи. Й ось чергова нагода: 1 травня у приміщенні Українського Музею в Нью-Йорку Українське Патріархальне Товариство в США проводить круглий стіл „Між асиміляцією та етноцентризмом: Східні Церкви в Північній Америці“. Очікується цікава розмова – судячи з відповідей голови Крайової управи Товариства Роми Гайди на запитання редактора „Свободи“ Петра Часта.

– Як виникла тема цього „круглого столу“ і яких висновків та рекомендацій Ви від нього очікуєте?

– Виникла вона з цілком практичної причини – з диктованої самим життям необхідності глибше зрозуміти Церкву Києво-Візантійської традиції в умовах ХХІ століття у США, де переважає євангелістська, протестантська і римокатолицька духовність і де, отже, перспективи для християн східного обряду, православних і греко-католиків, можуть виглядати, та й бути насправді, не надто втішними, принаймні – проблемними.

Але відомо, що на кожну гостру проблему варто дивитися як на нову можливість, як на стимул до повнішого пізнання реальності, до дальшого розвитку. От якраз для східного християнства в Америці такою проблемою-стимулом є питання етноцентризму й асиміляції. Саме про це говоритиме о. д-р Петро Галадза, професор літургійних наук в Інституті ім. Митрополита Андрея Шептицького, член офіційної групи з єкуменічного діалогу в Північній Америці.

Сподіваюся, ми почуємо й про різницю між теоретичним і практичним аспектами єкуменізму, про переваги великих парафій перед малими і малих – перед великими, про їхню етнічну однорідність і неоднорідність, про чинники, котрі роблять сильною навіть маленьку парафію, і про обставини, що приводять до занекування раніше сильних церковних громад. Один з учасників круглого столу, о. д-р Іван Кащак, він же резервіст Летунського корпусу США, володіє цінною інформацією про силу і слабкість різних українських католицьких громад у США, про ті унікальні риси і властивості нашої духовної спадщини, котрі є універсальними і тому привабливими й для вихідців з неукраїнських етнічних середовищ, вже не кажучи про нашу молодь – надію громади і Української Церкви.

І тут ми маємо не тільки відомі труднощі, пов'язані з асиміляційним тиском, але й столітній досвід українських Католицької і Православної Церков в Америці, до котрого варто сьогодні приглянутися пильніше й відповідальніше, якщо ми хочемо об'єднати у наших храмах різні хвилі еміграції, різні покоління українців. Цей історичний досвід розгляне д-р Любомир Гайда з Українського наукового інституту Гарвардського університету. У співпраці з д-ром Гозе Касановою він досліджує еміграційні закономірності, зокрема – впливи на наші церкви з боку багатоконфесійних середовищ.

– В мирянському русі української діаспори США Ви особисто відома як переконана й активна пропагандистка ідеї Патріархату УГКЦ. Завжди так буває, що найідейніші, найглибше заангажовані в будь-який громадський рух особистості найкраще здають собі справу щодо сильних і слабких сторін цього руху. Що, на Ваш погляд, треба було б зробити, щоб рух за Патріархат щоразу міцнів і ставав усе більшою запорукою досягнення кінцевої мети?

– Сильною стороною нашого руху є богословський зміст патріархату. Тобто не назва Церкви і не титул її глави, а сам характер втіленої в патріархаті духовності, і звичайно ж, характер відповідних патріарших структур. Українська Католицька Церква є де факто патріаршою, але потрібне якомога ясніше і якомога масовіше усвідомлення її подвійної підставової переваги – самобутності й універсальності. Це і є головний виклик нашого сьогоднішнього життя – збудити найжвавіше зацікавлення серед мирян, залучити до діяльності нашої Управи найширше коло активних людей.

– Головним засобом втілення ідеї патріархату був і залишається журнал „Патріархат“. Добре відомо, що кожна важлива суспільна справа великою, навіть вирішальною мірою залежить від інформаційного забезпе-

чення, від наявності друкованого органу і рівня публікацій у ньому. Сучасний, тобто вже львівського періоду, „Патріархат“ заслуговує високої оцінки щодо рівня публікацій з історії Церкви, з проблем богослов'я і життя християнських конфесій. Разом з тим в останньому „Обіжникові“ Ви констатуєте „стрімкий спад“ передплатників у діаспорі і занадто повільний зріст їх в Україні. В чому тут річ? Яким Ви бачите вихід з цієї ситуації?

– Причина спаду тут, у діаспорі, – демографічна. Колишній член нашого Товариства був передплатником і жертводавцем, з тих часів діє фонд, котрий і нині ще дозволяє нам утримувати у Львові редакцію „Патріархату“. На жаль, старше віком наше членство відходить, тому стає все гострішою потреба залучення нових передплатників. Отже, потрібна ефективніша реклама, але ще важливіше – щоб журнал приваблював своїм змістом і науково-популярним рівнем публікацій. Щодо ситуації в Україні, то там сфера збуту, „marketing and sales“, ще не досить розвинута, доводиться керувати нею звідси, з Америки, тим часом шукаємо у Львові ініціативних людей.

Особливим питанням залишається сам характер журналу. Це досить специфічне інтелектуальне видання, розраховане на читачів, для яких, крім патріархального руху, близькими є загальне життя Церкви, її історія, її сьогоднішній день, процеси і проблеми єкуменізму, міжконфесійні взаємини. Я більш ніж певна, що ці важливі теми можуть бути подані цікаво, в яскравій загальнодоступній формі. Власне, так воно вже і є.

В редакції працюють професійно сильні люди. Головний редактор Анатолій Бабинський і його заступниця Лідія Мідик мають, крім журналістської, глибоку богословську освіту. Журнал все ширше розходить у греко-католицькому і православному середовищах. Запроваджуються нові, справді перспективні рубрики – наприклад, про Патріаршу курію. З цією рубрикою журнал може стати свого роду „Osservatore Romano“ – тобто бути близьким до церковного проводу, навіть напівофіційним, але водночас незалежним громадсько-релігійним виданням. І як такий зможе розширити читачке коло на всю Україну.

На той випадок, якщо у читачів „Свободи“ виникнуть додаткові запитання на тему „Патріархату“ і діяльності нашого Товариства, подаю мою електронну адресу і телефон: Hayda.art@snet.net, 203-261-5430.

Відбулося засідання Дорадчого комітету українознавчої програми

Марко Тарнавський

НЬЮ-ЙОРК. – 30 березня у Колумбійському університеті відбулося засідання Дорадчого професорського комітету української програми, який стежить за діяльністю українознавчої

програми і визначає її майбутні цілі. „Незважаючи на складнощі, особливо фінансові, програма українських студій успішно завершує ще один рік своєї діяльності. Вона змогла провести цілу низку курсів та імпрез на дуже високому рівні“, – таку оцінку програмі дав проф.

Тімоті Фрай, директор Інституту ім. Гаримана.

У засіданні брали участь не тільки професори Колумбійського університету, але й науковці Ратгерського та Альбертського університетів, представники Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук, Фонду Катедр Українознавства та Української Католицької Освітньої Фундації, члени громади та студенти.

Комітет заслухав звіти про 12 курсів навчання, якими протягом 2009-2010 навчального року скористалися 76 студентів. Вони вивчали три рівні української мови, українську історію, культурологію та політологію. Крім того, українська програма допомогла запровадити українську тематику у викладання загальних курсів історії, міжнародних відносин й інших суспільних наук в Колумбійському університеті.

Програма українських студій також організувала 12 громадських заходів, зокрема цілоденну конференцію на тему Помаранчевої революції, виступи видатних українських політичних і культурних діячів та доповіді на теми, пов'язані з українською історією і сучасними політичними подіями в Україні.

Протягом року в бібліотеці Колумбійського університету поповнювалася колекція українських книжок і матеріалів. Користуючись щедрим даром випускника університету Оксани Городецької та її сестри Наталії (в пам'ять батьків Марії та Іллі), і дотацій Фонду Катедр Українознавства (датки жертводавців), бібліотека придбала значну кількість важливих видань, зокрема архівні матеріали, серійні

На засіданні Дорадчого комітету (зліва довкола столу): Роберт Дейвіс (бібліотека Колумбійського університету), Джон Курий (Українська Католицька Освітня Фундація), Анна Процик (Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук), Посол Валерій Кучинський (Колумбійський університет), Тімоті Фрай (директор Інституту ім. Гаримана у Колумбійському університеті), Марко Андрейчик (Колумбійський університет), Олександр Мотиль (Ратгерський університет), Мирослава Знаєнко (Ратгерський університет і НТШ-А), Юрій Шевчук (Колумбійський університет), Катерина Непомняща (Колумбійський університет), Алан Тімберлейк (голова відділу слов'янських мов Колумбійського університету), Франко Сисин (Альбертський університет), Ольга Грицак (Барнард-коледж), Роман Процик (Фонд Катедр Українознавства).

Фото: Марко Тарнавський

(Закінчення на стор. 21)

ЦІКАВЕ І ПРИЄМНЕ

Святкові події Шевченкового краю

Виставка української народної ляльки

ЧЕРКАСИ. – 7 квітня в Черкаському художньому музеї першу свою персональну виставку мала Лариса Теліженко. Вона працює в жанрі обрядової ляльки, що бере свої витoki від традиційної чигиринської народної ляльки.

В її творах виразно прочитуються етнографічні корені, вони вод-

Лариса Теліженко.

„Молодиця – гарна з лиця“.

Фестиваль хліба

Короваї та бублики, коржики та шишки, вертути та пряники з усієї області привезли 11 січня до Черкаського палацу культури „Дружба народів“ на Фестиваль хліба „3 ланів Шевченкового краю“ хлібопекарні та приватні підприємці.

Презентував експозицію і розповідав про історію мистецтва хлібопечення директор Музею хліба з Тального Вадим Мицик. Хліб – це не просто щоденна їжа, доповнення нашого побуту, а високе мистецтво. У цьому переконалися відвідувачі виставки.

Олександр Костирко

Композиція „Родина“.

„Дівчина-квіточка“.

„Веснянка“.

„Ой, ти дівчино, гарна та пишна“.

Відкриття Фестивалю хліба „3 ланів Шевченкового краю“.

Витвір приватного пекаря Людмили Стрембіцької з Сміли.

Короваї з Христинівки дістали другу нагороду на виставці.

Казкова хатка з смілянського приватного підприємства „Мрія“ (друга нагорода виставки).
Фото: Олександр Костирко

Полагоджуйте всі свої фінансові справи
цілодобово, вигідно та

ЕЛЕКТРОННО...

За докладнішими інформаціями завітайте на нашу сторінку Інтернету:

www.selfreliancenyny.org

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

На службі членам та громаді від 1951 р.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON :

6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE :

226 Uniondale Ave,
Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

ASTORIA :

32-01 31ST AVE
ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

LINDENHURST:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed
by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

УКРАЇНА І СВІТ

Вшанували славних українців

Марія Шухевич у Березанському краєзнавчому музеї розповідає про своє дитинство.

Збережемо славу героїв

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 7 березня на запрошення районної влади до міста завітала дочка легендарного повстанського командира Марія Шухевич-Трильовська. Зустрічі з нею відбулися в краєзнавчому музеї та в народному домі села Шибалин.

Разом з нею приїхали її чоловік Максим Трильовський та друзі – соратник В'ячеслава Чорновола Роман Лопушинський, Микола Сулик, Володимир Йосипів і талановитий виконавець патріотичних пісень, уродженець Полтавщини Олександр Шевченко. Гостей представила директор музею Надія Голод.

М. Шухевич розповіла про героїчну долю її славного батька, з боєм згадувала поневіряння у дитячих будинках. Сина Юрія та дочку Марію віддали в дитячий будинок спочатку в Чорнобиль, а пізніше – на Донеччину. Ю. Шухевичеві вдалося втекти до Львова, де йому вдалося розшукати батька. Він влаштував сина вчитися під чужим прізвищем.

Ю. Шухевич хотів викрасти сестричку, вивезти її з Донеччини. Допомогала йому Галина Дидик („Анна“), котра поїхала з хлопцем на Донбас. Однак, ця справа не вдалася через зраду.

Марія закінчила Львівську Політехніку. За нею постійно стежили радянські спецслужби, не раз навіть пропонували їй співпрацю, однак, вона ніколи б не переступила через те, що було найдорожче для неї – пам'ять про видатного батька.

Про Р. Шухевича говорила старший науковий співробітник музею Наталія Бойко, патріотичний вірш прочитала учениця Олена Микитюк, з музикою виступив учень школи мистецтв Василь Бабухівський. Грою на гітарі, повстанськими піснями порадував О. Шевченко.

Далі дорога М. Шухевича пролягла до Шибалина, де до пам'ятника зв'язкової Р. Шухевича – Г. Дидик було покладено вінок квітів. Присутньою була племінниця Г. Дидик – Євгенія Кизима.

На завершення М. Шухевич-Трильовська побувала у місцевій школі, де в музеї села ознайомилась з цікавими експонатами, серед яких є й такі, що розповідають про революційну боротьбу за волю України – Героя України Р. Шухевича і зв'язкової Г. Дидик.

Пам'ять про славу родину

26 лютого у Березанському краєзнавчому музеї відбулася науково-теоретична конферен-

Учасники зустрічі біля пам'ятника зв'язковій Роману Шухевичу Галині Дидик у селі Шибалин на Бережанщині. Фото: Тетяна Будар

ція „Громадсько-політична діяльність Тимотея та Ярослава Старухів“, присвячена 150-річчю від дня народження Т. Старуха та 100-річчю від дня народження його сина Я. Старуха.

Конференцію відкрила директор музею Надія Голод. Вступне слово виголосив голова районної ради Роман Висоцький. Поруч з іменами Маркіяна Шашкевича, братів Лепких, Чайковських, зазначив він, імена родини Старухів є дорожчими серцю кожного нашого свідомого краянину, кожної освіченої особистості. 2010 рік на Бережанщині проголошено роком родини Старухів, засновано також щорічну нагороду Т. і Я. Старухів у двох номінаціях – „Найкращий депутат місцевих рад Бережанщини“ та „За найкращий виступ, публікацію на національно-патріотичну тему“.

Змістовні доповіді представили дослідник громадсько-політичної діяльності родини Старухів Василь Савчук, директор Тернопільського обласного краєзнавчого музею Степан Костюк, науковий співробітник Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича Микола Посівнич та інші.

Родина Старухів проживала в Бережанах від 1912 року. Т. Старух був послом до Австрійського парламенту. Послами до Галицького сейму були його батько Михайло і старший брат Антін.

Під час Першої світової війни Головна Українська Рада оголосила запис добровольців до легіону Українських Січових Стрільців, що мав стати основою збройних сил майбутньої автономної держави,

і Т. Старух узявся за організацію набору. 15 червня 1915 року Т. Старуха та його сина Миколу заарештували й вивезли в Сибір. Повернувся Т. Старух із неволі вже після перевороту в Росії 1917 року і одразу потрапив у вир важливих подій.

18-19 жовтня 1918 року в залі Народного дому у Львові зібралися українські посли австрійського парламенту, галицького та буковинського сеймів, представники українських політичних партій Галичини й Буковини, духовенства на чолі з Митрополитом Андреем Шептицьким та студентства. Обрано Українську Національну Раду – як вищий національний законодавчий орган, яку очолив Євген Петрушевич. Серед її членів був Т. Старух. Рада одногослосно прийняла постанову про створення Української держави.

Пізніше Т. Старух став в'язнем „Бригідок“, де написав автобіографію „Опис мого життя“. У в'язниці він захворів на туберкульоз.

21 квітня 1923 року на 63-му році життя Т. Старух відійшов у вічність. Він похований на старому цвинтарі у Бережанах.

Учасники конференції оглянули виставку „Старухи – родина громадсько-політичних діячів“, побували на міському цвинтарі біля родинної могили Старухів, меморіалу Борцям за волю України, могили зв'язкової Головного командира Української Повстанської Армії Романа Шухевича – Галини Дидик.

Тетяна Будар

Учасники конференції біля родинної могили Старухів у Бережанах. Фото: Тетяна Будар

**ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ в США**

повідомляє та запрошує
всіх вельмишановних членів Фундації УВУ на

**ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ
ФУНДАЦІЇ**

які відбудуться

в суботу, 24 квітня 2010 р. о год. 2-ій по пол.

у власній домівці при
136 Second Ave., (5 поверх), New York, NY.

Пропонований порядок нарад буде поданий на зборах.

Управа Фундації УВУ

НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ

„Непокірні слова“ Марка Боєслава

ЛьВІВ. – 25 березня виповнилося 100 років з дня одного з талановитих пропагандистів Української Повстанської Армії, поета і публіциста вихідця з прикарпатського села Боднарів Михайла Дяченка, відомого під підпільним псевдом як Марко Боєслав.

У день столітнього ювілею автора дев'яти підпільних збірок, редактора повстанських видань „Чорний ліс” та „Шлях перемоги”, у науковій бібліотеці Львівського національного університету ім. Івана Франка відбулася конференція, присвячена колишньому студентові правничого факультету М. Дяченкові. Вів конференцію директор наукової бібліотеки університету доцент Василь Кметь.

З ґрунтовними доповідями про Марка Боєслава виступили доцент

Ірина Яремчук та Галина Зелінська (місто Бровари Київської області), та Юрій Романишин.

Тепло зустрінуто присутніми, на конференції виступила правнучка М. Дяченка – рівненчанка Марта Савчук, яка сказала, що гордиться своїм прадідом, вичає його творчість і бажає навчатися на філологічному факультеті Львівського університету.

Учасникам конференції був продемонстрований слайд-фільм з понад 20 унікальних фотографій Марка Боєслава, наданих Службою безпеки України, а також збережених дружиною поета Марією Савчук, презентовано двотомник поезії та публіцистики „Сурми, партзанська музо!”.

Василь Павлів

Олекса Розум – гетьман України

Виповнилося 300 років від народження Олекси Розумовського, який прийшов на світ 28 березня 1709 року в с. Лемеші на Чернігівщині, у сім'ї реєстрового козака Григорія Розума та його дружини Наталії. Від наймолодших років хлопець відзначався непересічною вродою і змалку понад усе любив співати.

Згодом, у молодості, чарівний голос привів юнака в Петербург, де він почав співати в придворній церкві і там на нього звернула увагу Єлизавета Петрівна.

Невдовзі вона так покохала співака, що в 1742 році таємно одружилася з ним. Коли Єлизавета зайняла царський престол, її коханий чоловік отримав титул графа і відтоді почав зватися Розумовським, але все одно не забував про своє походження і свій козацький рід, не поривав зв'язку з Україною і її народом.

У 1743 році О. Розумовський спровадив до Петербургу свого молодшого брата, 15-літнього Кирила (1728-1803). Згодом він здобув належну освіту за кордоном, в 1746 році повернувся до Петербургу і в лютому того року був призначений гетьманом України.

Під час свого гетьманства старався навести порядки в судах, війську, але був так обставлений царськими агентами, що не багато зробив добра для України. Через інтригу Катерини II К. Розумовський зрікся добровільно гетьманства. Використавши цю нагоду, цариця маніфестом від 10 листопада 1764 року зліквідувала гетьманство в Україні.

Порівнюючи проукраїнську спадщину обох братів, мабуть, можна ствердити, що О. Розумовський, завдяки коханню до нього цариці Єлизавети, зробив для України більше, ніж гетьман К. Розумовський.

Єлизавета була винятково лагідна і добра людина, за її сприяння було відновлено не тільки гетьманський устрій України, але й Київську Митрополію (1745), гетьманат України та цілий ряд інших установ, які служили українській справі.

О. Розумовський, незважаючи на всі привілеї і почесні, не цурався своєї вбогої родини і поневоле-

ного народу, любов до якого співак зберіг до кінця свого життя. Єлизавета поділяла національні почуття свого чоловіка В 1744 році вона відвідала Україну і навіть якийсь час замешкала у селі Козельниця, де познайомилася з родичами свого чоловіка, побувала в інших містах України. Саме тоді вона вирішила побудувати в Києві Андріївську церкву, а згодом і царський палац – ці пам'ятки збереглися до наших днів.

Завдяки цій прихильності Єлизавети, в Петербурзі пішла мода на все українське: завелися тут бандуристи, лунала українська пісня, виступали хори і театри. Між іншим, граф О. Розумовський утримував власну оркестру та хор, що були найкращою капелею в часах Єлизавети в Росії.

Після смерті цариці Єлизавети він вийшов на пенсію, жив в Анічковому палаці у Петербурзі самотній. У дворцовому закладі Катерини II участі не брав. Ця цариця ігнорувала О. Розумовського, навіть сумнівалася в законності його шлюбу з Єлизаветою. Хоч збереглися документи, в яких вона стверджувала, що О. Розумовський був одним з найгарніших чоловіків, яких вона зустрічала у житті.

Помер О. Розумовський 17 липня 1771 році і похований у Петербурзі.

Ярослав Стех,
Торонто

Повернення через 300 років

ДУБНО, Рівненська область. – У листопаді 1705 року генеральний писар Війська Запорізького Пилип Орлик разом з гетьманом Іваном Мазепою прибув у Дубно на зимівлю. Звідси листувався І. Мазепа з княгинєю Ганною Дольською, наближеною до королівського двору. Перебування І. Мазепа та П. Орлика на дубенських теренах дало привід для вшанування їхньої пам'яті.

З листа П. Орлика до Стефана Яворського (вперше опублікований лист у журналі „Основа” за 1862 рік) можна зрозуміти, що вже у Дубні майбутній гетьман виношував ідею відновлення України.

Полтавець – один з командирів УПА

14 жовтня 1942 року, в День Покрови, один з перших відділів Української Повстанської Армії пішов у свій перший бій проти німців. Значний відсоток в УПА становили уродженці наддніпрянських теренів. Один з них – це чи не найуспішніший командир відділу Петро Миколенко („Байда”).

Правдиве його прізвище та ім'я – Микола Савченко. Він народився 20 лютого 1921 року у селі Березова Лука Гадяцького району Полтавської області у селянській родині. Закінчив десятирічку та керамічний технікум у Миргороді. В Червоній армії отримав звання лейтенанта, під час відступу Червоної армії залишився на Полтавщині. З кінцем 1943 року він зголосився до УПА в Карпатах, був призначений командиром підрозділу „Маківка” на Дрогобиччині. Це була формація охорони Великого Збору Української Головної Визвольної Ради (УГВР) у липні 1944 року. В серпні 1944 року очолив сотню „Східняки”, в якій служили колишні червоноармійці, уродженці центральних та східних областей України.

15 вересня 1944 року сотня „Байди” ввійшла до Лемківського загону „Сян”, після зміни лінії фронту – залишалася в Лемківському курені, впродовж жовтня-листопада рейдувала по Станіславщині та Дрогобиччині. В поворотному рейді на Лемківщину його сотня мала 17 листопада 1944 року завзятий оборонний бій в околиці села Сторонна Дрогобицького району, де сотня відбила численні атаки ворога.

У січні 1945 року сотня, згідно з наказом Головного штабу УПА, перейшла на північно-східню Тернопільщину вже без П. Миколенка, який тяжко захворів на запалення нирок. Однак, восени „Байда” був покликаний на посаду курінного ад'ютанта й підвищений до старшого булавного з датою старшинства від 1 січня 1946 року.

У лютому 1946 року „Байда” був призначений заступником командира 26-го (Лемківського) куреня „Лемко” та командиром Перемиського куреня. Від весни цього року він діяв зі своїми сотнями на Перемищині й був підвищений у званні до хорунжого, з датою старшинства від 22 січня 1946 року.

В серпні 1947 року відділ УПА під керівництвом „Байди” успішно пішла рейдом на Захід. А у 1948 році П. Миколенко (Савченко) Старшинським збором був обраний командиром частин, що рейдували на Захід, згодом призначений заступником шефа Місії УПА

Микола Савченко (Петро Миколенко) „Байда”.

за кордоном, членом Закордонного Представництва УГВР у 1948-1950 роках. Він був підвищений до чину майора, з датою старшинства від 1 липня 1949 року.

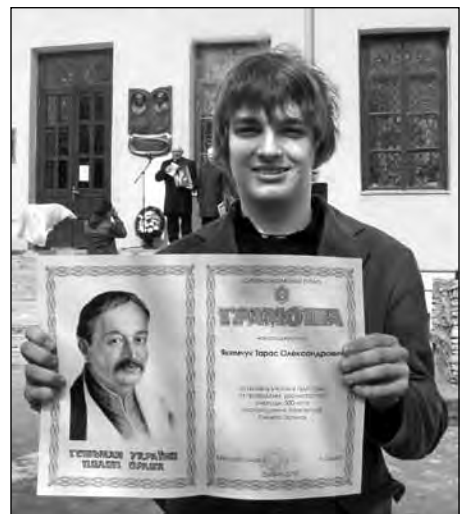
М. Савченко емігрував до США у 1950 році, закінчив студії механічного інженерства, працював за фахом. Був активним в церковному, громадському житті, комбатантських організаціях, був одним з організаторів Об'єднання колишніх вояків УПА в США, обирався кілька разів його головою. В 1973 році виявив себе з-поміж ініціаторів створення торонтського Видавничого комітету „Літопис УПА”, став його засновником, членом та співробітником.

Помер колишній командир „Байда” 1 січня 1979 року у Дітроїті, Мишиген.

Невелике село Березова Лука на Гадяччині дало світові й українському визвольному рухові не лише легендарного командира „Чорних запорожців” Петра Дяченка, але й одного з найуспішніших командирів в УПА „Байду” – М. Савченка (П. Миколенка).

Інститут українського вільного Козацтва ім. Антона Кущинського (Лохвиця) на основі люб'язно переданих професором Петром Й. Потічним матеріалів з його архівів та краєзнавчих розвідок підготував до друку збірку праць та матеріалів на пошану командира УПА „Байди”-Миколенка, яка, сподіваюсь, побачить світ вже цього року.

Олександр Панченко
Лохвиця, Полтавська область

Тарас Якимчук – переможець конкурсу „Мої роздуми над Конституцією Пилипа Орлика”.

Можливо, саме у Дубенському замку зародилася знаменита присяга: „Я, Пилип Орлик, ...присягаю до решти бути відданим і вірним нашій Вітчизні...”.

Два роки тому на палаці Любомирських, де зупинялися керманічі українського війська, було відкрито меморіальну дошку. До 300-річчя першої української Конституції 7 квітня проведено в театралізованій формі дійство в пам'ять подій XVIII ст., а серед учнівської молоді відбувся конкурс „Мої роздуми над Конституцією Пилипа Орлика”. Переможцем став учень школи ч. 3 Тарас Якимчук.

Євген Цимбалюк

Києво Могилянська Фундація Америки
та
Українсько Американська Федеральна Кредитна Спілка Самопоміч

Мають честь запросити вас на зустріч
з достойними гостями з
Національного Університету Києво Могилянська Академія

Освіта — запорука демократичного розвитку України

Доповідачі:
В'ячеслав Брюховецький
Почесний президент Києво Могилянської Академії

Андрій Мелешевич
Декан факультету правничих наук Києво Могилянської Академії

Володимир Жуков
Декан факультету фізичної освіти Києво Могилянської Академії

Субота, 24 квітня, 12:30

в приміщенні Українсько Американської Федеральної Кредитної Спілки Самопоміч
2332 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622
на другому поверсі

З ЗАПИТАННЯМИ ПРОСИМО ЗВЕРТАТИСЬ ДО КИЄВО МОГІЛЯНСЬКОЇ ФУНДАЦІЇ
Tel.: 773-685-1828, e-mail: mail@kmfoundation.com, www.kmfoundation.com
КМФ зареєстрована як 501 (c) (3) неприбуткова організація. Ваші дані можна відтягнути від податків згідно законодавства.

Пластуні!

Чи ви вже рішили де
таборувати цього літа?

Новий Сокіл запрошує вас!

- Товариська атмосфера – особлива увага кожному таборовикові
- Новацькі табори обмежені чисельно
- Великий чистенький басейн-купіль 2 рази денно
- Смачна "бабина" кухня-4 рази денно
- Цікаві програми і прогульки
- Зрілі команди і виховники

Registration Deadline is May 15th

Табір Пташат
7/11 – 7/18

Новацькі та юнацькі табори
7/3 – 7/24

North Collins, New York | novyisokil.org | 773-772-5390

СЕНЬОРИ УНС ТА ДРУЗІ! З'їзд СЕНЬОРИВ УНС ВІД 13 - 18 ЧЕРВНЯ 2010 р. НА СОЮЗІВЦІ

Замовляйте кімнати вчасно на З'їзд Сеньйорів, який відбувається на Союзівці починаючи від неділі по полудні з реєстрацією при вині та сирі до п'ятниці по полудні з обідом. Побут на Союзівці включає 5 нічлігів, харчування від понеділка зі сніданком до п'ятниці з полуденком, бенкет, доповіді, розвагові програми та податки і чайові.

Члени УНС – Одна особа \$465, дві особи в кімнаті по \$395 від особи.
Один вечір за особу \$115,
дві особи в кімнаті по \$92 від особи.
Не-члени УНС – Одна особа \$515, дві особи в кімнаті по \$410 від особи.
Один вечір за особу \$120,
дві особи в кімнаті по \$100 від особи.

Бенкет і програма \$35 від особи.

Просимо замовляти кімнати на СОЮЗІВЦІ вчасно на тел.:
845 626-5641.

Місця є обмежені, по можливості контакуйте з місцевими клубами сеньйорів для замовлення спільних автобусів.
За дальшими інформаціями просимо звертатися до Оксани Тритяк
на тел.: **973 292-9800 x 3071**

Ми гостям раді!

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

**Звертайтеся до нас з своїми
фінансовими потребами.**

Main Office
215 Second Ave
New York, NY
(212) 533-2980

Branches
1678 E 17 Street
Brooklyn, NY
(718) 376-5057
1-866-857-2464

35 Main Street
So. Bound Brook, NJ
(732) 469-9085

691 Roosevelt Ave
Carteret NJ
(732) 802-0480

WWW.UOFCU.ORG

- Money Market рахунки
- Високі відсотки на сертифікати
- Чекові рахунки
- Пенсійні рахунки (IRA)
- Позички на приватні та комерційні будинки
- Персональні позички
- Позички на нові та вживані авта
- Грошові перекази (Western Union, Meest)
- Індивідуальні скриньки

**Телефонуйте
безкоштовно
1-866-859-5848**

**Цілодобовий
доступ до рахунку
через інтернет.**

**Обслуговування української громади
понад 40 років.**

Український Народний Союз
Окружний Комітет Чикаго

Україно-Американські Ветерани
35-ий Відділ
ім. І. Шандора в Палатайн

Український Конгресовий
Комітет Америки
Відділ Ілліной

Запрошують Вас на панель-дискусію на тему

УКРАЇНА під проводом ЯНУКОВИЧА Боротьба проти знеславлення

Панелісти:

д-р Мирон Б. Куропась, Марійка Климчак,
о. Микола Бурядник, д-р Петро Потічний

Модератор: полк. Роман Голяш

субота, 1-го травня 2010 р., 5:00 вечора

Український Осередок 136 E. Illinois St. Palatine, Illinois

Підтримуємо нашу Громаду

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

ONLY THE BEST ANNUITIES FOR YOU

Straightforward, solid, short- and long-term annuities

- 10% free withdrawal
- Terminal illness benefits
- Nursing home benefits
- Catastrophic medical expenses benefits
- Low start-up deposit of \$1,000
- No maintenance or administrative fees
- All annuity rates are subject to change

UNA and the Community:
Partners for Life

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

800-253-9862

www.UkrainianNationalAssociation.org

BONUS ANNUITIES

10-Year 6.00%

\$50,000+ 6.25%

5-Year 5.40%

* 1st year only

Multi-Year

5-Year 4.25%

SHORT-TERM

3-Year 3.75%

2-Year 3.50%

1-Year 3.50%

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net

ОКСАНА СТАНЬКО
Професійний продавець
забезпечення УНС
OKSANA STANKO
Licensed Agent
**Ukrainian National
Assn., Inc.**

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: stanko@unamember.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com

RESTORATIVE AND COSMETIC DENTISTRY
Invisalign Premier Provider

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

29 West 57th Street
New York, NY 10019
(212) 947-1665
dr.irogutsky1@verizon.net

UKRAINE TOURS

From 11-19 days All inclusive 15 dept
Kyiv, Lviv, Karpaty, Yaremche.
K. Podilsky, Dnipro Cruises + Crimea

SCOPE TRAVEL INC

WWW.SCOPETRAVEL.COM
SCOPE@SCOPETRAVEL.COM

973 378 8998 - 877 357 0436

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

• РІЗНЕ •

Куплю **картини** старих
українських мистців до
своєї приватної колекції.
Оплата за домовленістю.

Тел.: (312) 330-0956

Михайло

• ЗНАЙОМСТВА •

Гарна українка, 50+ громадянка,
познайомиться з літнім чоловіком віком
60-75 років для серйозних відносин.

Згідна на переїзд.

Тел.: (862) 262-0595 веч. Калина

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

стоматолог, випускник медичної школи Нью-Йорку
з двадцятип'ятирічним професійним досвідом.

Приймає за домовленням.

Тел.: (212) 697-8178

30 East, 40 St. 7 Flr # 706
New York, NY 10016

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Додаткова оплата за доставку. Телефонуйте за докладнішими інформаціями.

Тел.: 1-888-PAKUNOK (725-8665) • (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні:

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$800 - \$17
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$900 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1000 - \$20
\$400 - \$12		

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Додаткова оплата за доставку

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,
гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
саліамі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$ 99 за 51 ф.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаго, Іл.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 1 травня 2010 р., о год. 3-й по полудні
у приміщенні Українського центру СУМ
136 East Illinois, Palatine, IL 60067

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу
члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два деле-
гати наступних відділів:

17, 22, 114, 125, 131, 139, 221, 259, 379, 399, 423, 452, 472

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Д-р Мирон Куропась – Почесний член Головного уряду

За управу Округи:

Стефко Куропась – голова, Андрій Скиба – секретар,
Богдан Кукуруза – касир

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українці на виставці у Філадельфії

ФІЛЬДЕЛЬФІЯ. – 23 квітня українська громада міста традиційно братиме участь у мистецькому заході „The Fairmont Arts Crawl“. О 7-й год. вечора відбудеться відкриття заходу за адресою: 800 N. 23rd St., в околиці Феєрмвнт.

Виставка буде відкрита у неділю, 25 квітня, з 2-ої год. по полудні до 6-ої год. вечора.

На виставці представлять свої твори талановиті мистці українського походження Христина Оддо, Люсі Лесюк, Іван Вернега, Дмитро і Марія Возні, зокрема фотографії, живопис, біжутерію і колекції одягу.

Х. Оддо народилася і виросла у Філадельфії, закінчила коледж за напрямом – графічний дизайн. Л. Лесюк народилася в Коломиї, отримала ступінь бакалавра обра-

зотворчих мистецтв у Львівській академії мистецтв, створює унікальні колекції сучасного одягу з елементами українського народно-го фолкльору.

І. Вернега, фотограф за покликанням, отримав вчений ступінь у музичній галузі, співає в українських хорах „Прометей“, „Акколада“ і „Дзвін“ у Філадельфії, з 2005 року почав фотографувати сцени нічного життя в Україні, Парижі і Філадельфії.

Д. Возний поринає у світ уяви та емоцій з метою створення складних кольорових зображень. М. Возна народилася у Філадельфії, має ступінь бакалавра з історії мистецтва. Її ювелірні роботи є чудовим поєднанням природних кольорів та контрастної текстури.

Ігор Білинський

Мистець повернувся в Україну

ДУБНО, Рівненська обл. – 3 ініціативи і за участі художника Тараса Більчука у відреставрованому палаці князів Любомирських 6-30 березня відбулася художня виставка, яка відродила давню традицію проводити у палаці різні культурно-просвітницькі заходи.

Т. Більчук походить з села Корчів Здолбунівського району, провів у США 13 років, а три роки тому повернувся в Україну, щоб дарувати рідним теренам свій мистецький та організаторський хист.

„Проект має назву „Різдвяні дари“, – розповів Т. Більчук, – маю на увазі творіння художників. Загалом цей проект був започаткований ще на зорі незалежності України, у 1992 році, коли на виставці були твори близько 50 художників. Подібний проект я робив у США після закінчення Львівської академії мистецтв на базі однієї великої української громади у Вашингтоні“.

Т. Більчук був одним з активних діячів студентських акцій протесту 1990-их років, ініціював створення

Тарас Більчук

„Студентського братства“ у Львові, 12 днів голодував під час відомої „Револуції на граніті“. Він був редактором одного з перших українських незалежних видань „Горнило“ під час приїзду в Україну Патріярха Мстислава.

Священики, котрі приїхали з ним, побували на кількох виставках молодих художників, купували вишивку, картини. Дипломну роботу Т. Більчука – вітражі у церкві – благословив Патріярх Мстислав.

Коли Патріярх помер, Т. Більчук приїхав у США на його похорон, де й залишився на 13 років.

В Америці він написав цикл картин на тему Голодомору, історичну серію „Два береги“ про гетьмана Івана Мазепу, і низку портретів. Усе це було на персональній виставці у Нью-Йорку. Його картина „Іван Сірко“ зберігається Українському музеї Нью-Йорку.

Євген Цимбалюк

Тарас Більчук. „Козак Мамай“.

Мистець Емануїл Мисько – взірець творчого служіння Україні

Володимир Луців

У 2009 році важливою подією у мистецькому світі стала поява у київському видавництві „Криниця“ монографії проректора Львівської національної академії мистецтва Романа Яцева „Емануїл Мисько. Світло долі“.

Я мав щастя і приємність познайомитися і співпрацювати з Е. Миськом на початку 1990 року, коли я організував турне „Візантійського хору“ під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича та Квітки Кондрацької в Україну. Е. Мисько у тому часі був ректором Львівського державного інституту прикладного і декоративного мистецтва, а одночасно – головою Львівського відділення Фонду культури України. Він дуже багато допоміг з нашими виступами в Оперному театрі та філармонії Львова.

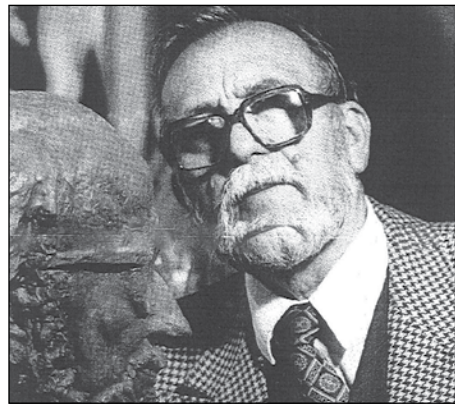
У стінах інституту він організував зустріч з членами голяндського хору, які співали українською мовою. На зустрічі були о. Павло Когут з Франції, який подорожував з нами, професори, студенти інституту, визначні художники, науковці, співаки, музики та громадські діячі Львова. Зустріч з голяндцями мала особливе значення, бо уже панував дух свободи, великих надій та задоволення – наближався вихід України з СРСР.

Наша співпраця продовжувалася під час перепоховання Патріярха Йосифа Сліпого у 1992 році, відзначення 400-ліття Берестейського єднання у 1996 році, під час різних виставок. Було листування та часті візити до нього і його дружини Віолетти у Львові. Для мене ці зустрічі були надзвичайно приємні, корисні, повчальні. Ми вели розмови щодо акцій, які допоможуть розвиватися українському мистецтву.

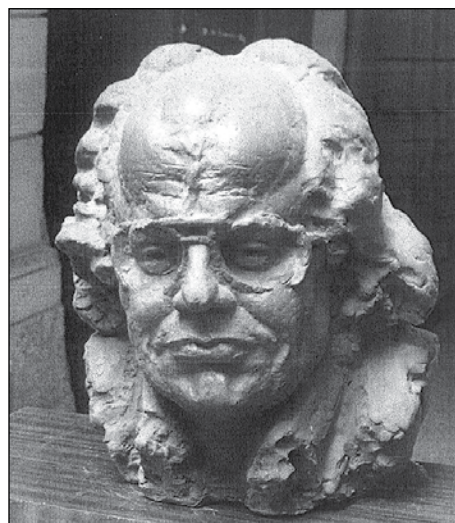
Е. Мисько мав велике коло приятелів та шанувальників його мистецтва. Його багатогранна діяльність – це велика мозаїка мистецьких жанрів. Коли до цього додати його великі заслуги у збереженні та поширенні закладів освітньо-мистецького комплексу, тісної співпраці з інститутами і мистецькими школами в Україні і за її межами, то перед нами постає постать художника, патріота, людини великого таланту.

Маючи усього 37 років, він очолив правління Спільки художників УРСР у Львові. За його головування значно розширилася діяльність цієї спільки рядом виставок, вечорів, присвячених українському мистецтву. З відновленням незалежності він став ректором Львівської академії мистецтв і був на цій посаді аж до своєї смерті в 2000 році. У тих роках інститут одержав титул Академії мистецтв. Він намагався поширювати заклади мистецької освіти і далеко поза академією. У 1990 році з його ініціативи та допомоги відкрито у Підбужжі Малу академію мистецтв, щоб цим способом залучати до мистецтва молоді таланти шкільного віку. Багато допомагав співпрацею та порадами Косівській мистецькій школі, Коледжові мистецтв Ужгороду та іншим.

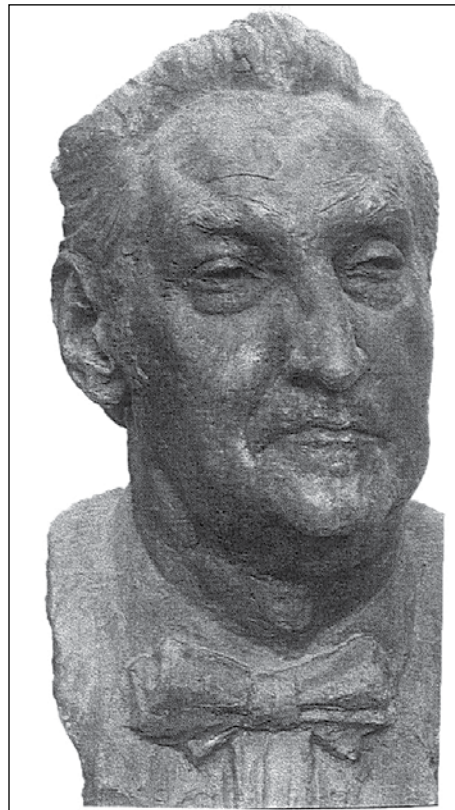
(Закінчення на стор. 20)

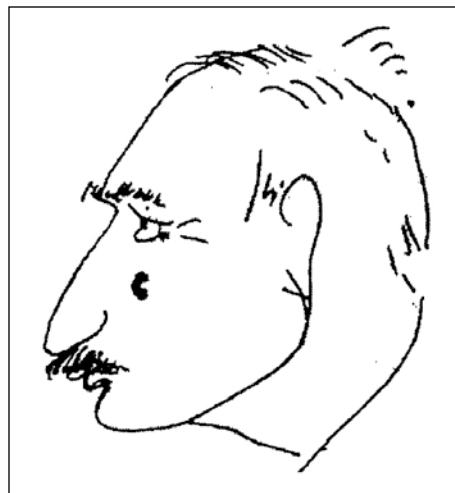
Емануїл Мисько

Емануїл Мисько. „Поет Іван Драч“ (1986, Шамот).

Емануїл Мисько. „Співак Володимир Луців“ (1998, бронза).

Емануїл Мисько. Дружній шарж „Микола Ільницький“.

Читайте „Свободу“ в інтернеті:
www.svoboda-news.com

Мистець ...

(Закінчення зі стор. 19)

Розуміючи, наскільки важливо для студентів академії побачити, скажімо, мистецтво Італії, у половині 1990-их років з допомогою ректора Українського Католицького Університету у Римі Владика Івана Хоми, проректора о. д-ра Івана Музички протягом декількох років студенти Львівської академії мистецтв мали нагоду побувати у Римі разом з своїми викладачами і побачити мистецтво Риму та інших міст Італії, що на той час була великою школою для них.

Е. Мисько був автором пам'ятників Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові, Василю Стефаникові, меморіальних дошок в честь Лесі Українки, Леся Курбаса та багатьох інших.

Е. Мисько створив велику галерею

портретів відомих особистостей, мистецького, духовного, наукового, літературного і політичного світу. Ці твори будуть свідченням нашої епохи, а їх понад 200. Це портрети літераторів і громадських діячів Олеса Гончара, Івана Драча, Ігоря Юхновського, Андрія Чебикина, Бориса Возницького, Ростислава Братуня, Ігоря Калинця, Івана Пулюя, особистостей мистецького світу Андрія Бокотя, Леопольда Левицького, Олексі Новаківського, Олени Кульчицької, Зіновія Флінти, представників діаспори Богдана Гаврилишина, Тараса Гунчака, Леоніда Рудницького, Мирослава Лабуньки, Святослава Гординського, Леоніда Молодожанина та ін.

Треба згадати про пам'ятники Патріярхові Йосифові Сліпому, Уляні Кравченко. Він – автор великої кількості медалей у бронзі та інших матеріалах, присвячених Архiepіскопові Володими-

рові Стернюкові, Іванові Трушові, А. Бокотееві, Богданові Лепкому, Михайлові Павловському та іншим. Е. Мисько залишив багато рисунків визначних людей та сотні шаржів.

Уже вище згадане вказує на коло-

сальну працьовитість великого майстра. А коли до цього додати його громадську працю, то перед нами постане справжній велетенський мистецтва та духу.

Лондон, Велика Британія

Оголошено конкурс на проект пам'ятника Митрополитові Андреєві

Львів. – Переможець оголошеного міжнародного конкурсу на проект пам'ятника у Львові Митрополитові Української Греко-Католицької Церкви Андреєві Шептицькому отримає нагороду 50 тис. грн.

Провідною ідеєю життя Митрополита Андрея була єдність Христової Церкви та створення української держави, наділеної християнською душею. Він любив свій рідний народ і вбачав його щастя саме у релігійній єдності. Митрополит Андрей створив національний музей у Львові, а унікальні ікони привозив з усього світу.

Не було такої ділянки у житті, до якої б він не доклав своїх зусиль, старань і власних грошей. Але уже 20 років у Львові ніяк не можуть визначитись зі спорудженням пам'ятника великому Митрополитові. Хоча місце відоме – Святоюрська площа або терито-

рія самого собору.

Невеличку скульптуру Владика Андрея створив у 1989 році Леонід Молодожанин. Її привіз до Львова ієромонах Севастіян Дмитрух. На його думку, саме цю скульптуру й варто встановити у Львові.

Конкурс на найкращий проект пам'ятника проходитиме у два етапи. У першій турі можуть взяти участь усі охочі мистці, і вже можна надсилати пропозиції у Львівську архієпархію або міську раду. У другій турі змагатимуться три авторські групи, з яких визначать переможця 16 вересня цього року. А уже навесні 2011 року плянують споруджувати пам'ятник.

Єпископ УГКЦ Ігор Возняк сподівається, що вдасться відновити Святоюрський сад таким, яким він був за життя Митрополита.

Галина Терещук

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“

влаштовує

ДЕННИЙ ТАБІР „ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять) українською мовою.

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2010 р. Вийнятів немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у двох групах:
від 27 червня до 4 липня та від 4 до 11 липня 2010 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки.

SOYUZIVKA

P.O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com
Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$95.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні 185.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: 1 травня 2010 р.
- Число учасників обмежене.
- Додаткова оплата за спізнени зголошення 20.00 дол. (якщо є місце в таборі).

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ - 2010

Ім'я і прізвище дитини .....
по-українськи і по-англійськи

Дата народження .....

Адреса.....

Телефон.....E-mail.....

Просимо залучити посвідку дати народження дітей, що вписує на табір перший раз

☐ від 27 червня до 4 липня 2010 р.	☐ від 4 до 11 липня 2010 р.
Величина таборової сорочки дитини:	☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.
☐ Залучую чек на суму \$.....	☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....
Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)
Завваги.....
.....
..... Підпис батька або матері

Театр Ля МаМа та Яра Мистецька
Група представляють:

Скифські камені

від 16 квітня до 2 травня 2010
у четверги – п'ятниці - суботи 8.00
та неділі 2.30
La MaMa E.T.C. 74 East 4th St, New York
518 (212) 475-7710, or www.lamama.org

експериментальну виставу про подорож двох молодих дівчат до міста, в якому зникають пісні, вміння та мови створила Вірляни Ткач з акторами з України та Киргизстану

У виставі беруть участь Ніна Матвісінко, Тоня Матвісінко, Кенжегуль Сатибалдієва, Айнура Качкинбек кизи, Сецілія Арана, музика у виконанні Нурбека Серкебаєва Юліяна Китаєстого, Сузани Гванг та Марусі Соневицької Дезайн – Ватку Уєно, пластика – Катя Кольцо.

Виставу здійснено завдяки Федеральній кредитній спілці «Самомоці» Нью Йорк, фондами Посольства США в Україні, інституту (NYSCA) та міста Нью Йорка (NYC -DCA), як і також численним друзям Яри.

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
 мінімум 10 фунтів	 2-3 тижні мін. 10 фунтів	 Пересилка і доставка	 220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Відбулося засідання...

(Закінчення зі стор. 11)

видання книг XIX і початку XX ст., українські газети, видані в Німеччині, Австрії і Чехії, антикварні українські видання.

Значними надходженнями стали збірки св. п. проф. Юрія Оранського – музиколога, педагога і диригента, та Інституту св. Івана в Едмонтоні, яка включає багато унікальних видань початку XX ст., особливо з Нью-Йорку. За останні п'ять років бібліотека збільшила свою збірку українських книжок на 25 відсотків.

Успіх програми українських студій залежить від фондів підтримки, яких ледве вистачає на забезпечення програми. Кошти надходять із загального фонду Інституту ім. Гаримана, але найбільше – з постійних українських фондів у Колумбії: Фонду ім. Петра Яцика, Стипендійного Фонду ім. Володимира і Ліди Базарків, Фонду для викладання українських курсів, Фонду ім. Михайла Ступки, Фонду ім. Володимира Королика, Фонду ім. Олексія Запорожця, Фонду ім. Юрія Шевельова, Фонду ім. д-ра Володимира та Надії Шкільників, Фонду ім. д-ра Степана і Тамари Тимків та Фонду ім. Михайла і Наталії Білоусів.

Д-р Роман Процик, екзекутив-

ний директор Фонду Катедр Українознавства, передав нові датки у сумі 41 тис. дол., зібрані впродовж року на потреби окремих фондів у Колумбії.

Керівники програми опікуються науковцями з України, зокрема стипендіями Програми ім. Фулбрайта, яким цього року в Колумбії є проф. В'ячеслав Брюховецький, засновник і перший президент Києво-Могилянської академії.

Є надія, що недавнє створення у Колумбії катедри польської історії вплине на розвиток української програми в університеті, а приїзд викладача історії д-ра Таріка Амара допоможе розширити викладання українських тем. Т. Амар останнім часом працював у Львові, був також стипендіатом Фонду ім. Євгена та Демейл Шклярів в Українському науковому інституті Гарвардського університету.

Директор Східно-Європейського центру Колумбійського університету д-р Джон Мицгел, який збирав фонди для польської катедри, розповів комітетові про важкий 10-й шлях для відкриття цієї катедри. Він закликав посилити вивчення проблем Східної Європи.

Професори Дорадчого комітету висловили своє задоволення і оптимізм щодо подальшого розвитку програми.

Відійшов у вічність Мирослав Лисобей

Св. п. інж. Мирослав Лисобей.

Після довгої і важкої недуги відійшов у вічність 28 лютого в Стратфорді, Нью-Джерсі, св. п. інж. Мирослав Лисобей. Він народився 2 серпня 1921 року у Стрийці Тернопільської області. Гімназію закінчив в 1940 році в Тернополі, а в 1941 році почав вищі студії в Політехніці у Львові, студіюючи електричні науки.

Внаслідок подій Другої світо-

вої війни М. Лисобей виїхав до Німеччини і в Мюнхені закінчив навчання у Технічному університеті. Після переїзду до Канади М. Лисобей в 1951 році закінчив технічні студії в університеті МекГіла в Монреалі.

Професійно працював 33 роки як проєктувальник і консультант у проєктуванні комунікаційних апаратів для програми „Аполло” – дослідження космічних просторів та висадки людини на Місяць в 1969 році, а також пізніше – в програмі „Колумбія” в 1981 році.

М. Лисобей був активним членом багатьох професійних і громадських товариств, членом Американського інституту електричних і електронічних інженерів. Він був особливо активним в управах українських організацій – Товариства українських інженерів Америки, Українського спортивного осередку „Тризуб”, Товариств „Рідна Школа” і „Пласт-Прият”.

Відійшов професійний інженер і громадський діяч, залишаючи в смутку дружину Христинку і синів Александра і Андрія та усю професійну громаду.

Вічна Йому пам'ять!

Методій Борецький,
Філядельфія

бл. п.
Протодиякон ВОЛОДИМИР ПОЛІЩУК
27го січня, 1919р. - 1го березня, 2010р.

Ми живі свідки Ваших подвигів - будемо завжди Вас пам'ятати.
Вічна Йому пам'ять
Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка

Ділимося сумною вісткою, що в неділю,
28 березня 2010 р. в Монреалі,
відійшла у Божу вічність наша дорога
КУЗИНКА і ТЕТА

СВ. П.
ЛЮБОМИРА БРИКОВИЧ

нар. 20 березня 1919 р., в Тернополі, Україна.

ПАНАХИДУ відправлено 29 березня 2010 р., а похорон відбувся 30 березня з церкви св. арх. Михаїла на Український цвинтар Notre-Dame-des-Neiges в Монреалі.

В смутку залишилися:

- кузини – ТЕОДОЗІЯ БРИКОВИЧ
– БОГДАН ГАБЛЕВИЧ з родиною в Україні
- племінники:
- КАТЯ ЧЕРВОНЯК з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми ОЛЕНКОЮ та ІГОРЕМ ТЕРЛЕЦЬКИМИ з родиною та ПАВЛОМ і МАРІЄЮ ЧЕРВОНЯК з родиною
  - ДЗВІНКА БРИКОВИЧ, вдова по ІВАНОВІ БРИКОВИЧЕВІ з дітьми ХРИСТЕЮ і КЕВИНОМ КОТТЛЕР з родиною та МАРКОМ і ТАНЕЮ БРИКОВИЧ з родиною
  - АНДРІЙ ГОРНЯТКЕВИЧ з ЛІЛЕЄЮ ВОЛЯНСЬКОЮ і доньками ЛАДОЮ та НІНОЮ з РОБЕРТОМ КЕЛЛІ Ближча і дальша родина в Україні.

Просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

Щоб розмістити рекламу у „Свободі” телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

Ділимося болючою вісткою з приятелями і знайомими,
що з волі Всевишнього відійшов несподівано
на вічний спочинок 7 квітня 2010 р., наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДЗЯДЗЬО і ВУЙКО

СВ. П.

доктор і професор РОМАН Н. МАКСИМОВИЧ

нар. 15 жовтня 1924 р. в Кам'янці Струмівій (Бузькій),
Західня Україна.

Професор, дослідник-біолог в університеті Вілянова від 1959 р. до
1997 р., дійсний член НТШ, голова осередку НТШ у Філядельфії 1969-
1979, пл. сен. Довір'я, член куреня „Лісових Чортів“.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 квітня 2010 р. в Українській като-
лицькій церкві Царя Христа у Філядельфії. Похований на цвинтарі св. Ма-
рії на Факс Чейсі, Па.

У глибокому смутку залешені:

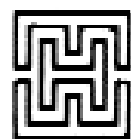
Дружина – Анна
Дочки – Леся Мекінтаєр
– Маруся Максимович
Сини – д-р Андрій Максимович з дружиною Тері,
– Нестор Максимович з дружиною Ромою
Внуки – Андрій, Александер, Данило, Стефко Максимовичі
Еван Мекінтаєр і Ніля Деліліо
Брати дружини – д-р Іван Головінський з дружиною Наталкою, дітьми
і внуками
д-р Андрій Головінський з дружиною Мотрею,
дітьми і внуками
Ближча і дальша родина в США й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів просимо скласти пожертви на
церкву Царя Христа, НТШ і Пласт.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду,
що 7 квітня 2010 р., відійшов з цього світу

Дійсний член НТШ-А,
Голова Осередку НТШ-А у Філядельфії в 1969-79 рр.,
вчений-біолог, довголітній професор університету Вілліана

д-р РОМАН МАКСИМОВИЧ (1924-2010)

Професор Максимович був організатором і керівником
наукових лябораторій з рослинництва, виступав як професор-
гість в університетах Північної Америки, Європи та Австралії.

Автор праць „Analysis of leaf development“ (1973)
та „Analysis of Growth and Development of Xantium“ (1990).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

Осередок Праці НТШ у Філядельфії
ділиться сумною вісткою, що 7 квітня 2010 р. Б.
у Віллов Ґров, Па., упокоївся в Бозі

СВ. П.

проф. Роман Н. Максимович

дійсний член НТШ, колишній Голова Осередку.

Роман Максимович народився 15 жовтня 1924 року в с. Кам'янці Стру-
міловій (Україна). Освіту здобував на еміґрації в Іннсбруку (Австрія),
де 1946 року розпочав вищі студії в царині біології.

Після приїзду до США в 1949 році Роман продовжив навчання в Пен-
сильванському університеті, де 1956 року здобув ступінь доктора (Ph.D)
ботаніки.

З 1959 до виходу на пенсію в 1997 році д-р Максимович був виклада-
чем Університету Вилланова, де 1966 року одержав звання професора
біології.

Складаємо щирі співчуття дружині Анні, синам – Андрієві та Нестору,
донькам – Олександрі і Марії та дальшій родині.

Управа Осередку Праці НТШ
у Філядельфії.

Ділимося сумною вісткою, що у Філядельфії, США
дня 7 квітня 2010 р. відійшов на Вічну Ватру

СВ. П.

пл. сен. дов.

РОМАН МАКСИМОВИЧ

Лісовий Архидідько „Макс“
нар. 15 жовтня 1925 р. у Кам'янці-Струмівій,
нині „Бузькій“ на Львівщині.

Член Пласту від 1946 р. в Австрії, де організував Крайовий
Пластовий З'їзд УСП. Від 1949 р. проживав у Філядельфії, США.

Студії закінчив докторатом з ботаніки, опісля працював
професором біології і ботаніки в університеті Вілянова (1959-
1997). Член НТШ та голова місцевої філії. Активний в станиці на
різних постах, включно два роки як Станичний.

Член Куреня „Лісові Чорти“ від 1968 р., число Реєстру 291,
член Кодла „Писаний Камінь“ у Філядельфії.

Висловлюємо наші найщиріші співчуття
дружині Анні, дітям та внукам.

Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами,
а в Лісовій Премудрості, в Таїнствах Творця усього видимого
і невидимого – він вічний.

III-ій Курінь УСП і УПС
„Лісові Чорти“

У смутку повідомляємо, що в п'ятницю, 19 березня 2010 р.
відійшла у вічність на 97 році життя,
наша найдорожча МАМА

СВ. П.

ОЛЬГА ДЯЧУК

вдова св. п. Василя.

Народжена в Жаб'є, Івано-Франківська обл., Україна.

До США прибула у 1951 році і 50 років проживала у Бонтоні, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 березня в Українській католиць-
кій церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.

Похована на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:

син – ЗЕНКО ДЯЧУК
доньки – ЕВГЕНІЯ ДЯЧУК
– МАРТА з чоловіком ДОНАЛЬДОМ СТЕФФЕН
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної можна скласти на
будівельний фонд церкви св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.

З невимовним жалем
ділимося сумною вісткою,
що 29-го березня, 2010
року, відійшла у вічність
на 96 році життя
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ТЕТА

св. п. ОЛЬГА СТУЛКОВСЬКА з дому МЕЛЬНИК

Покійна Ольга народилася 5 березня 1914 року у Варваринці, повіт Теревовля, в Україні у родині Петра Мельника і Марії Мочульської.

Похоронні відправи відбулися 1 квітня 2010 року в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії у Мелровз Парк, ПА. Наша найдорожча Мама, Бабця і Тета була похована 8 квітня 2010 року на цвинтарі Св. Марії в Дженкінтаун, ПА.

Залишилися в глибокому смутку:

доньки - ДАРІЯ КУЛЬЧИЦЬКА
ОКСАНА ВИНСТЕД і муж д-р РИКОРД ВИНСТЕД

внуки - ЛЯНА КУЛЬЧИЦЬКА
НАДІЯ ВИНСТЕД
ОЛЕКСАНДР ВИНСТЕД
д-р СОНЯ ЛАУРЕНЗІ і муж д-р ІЄН ЛАУРЕНЗІ

близька родина -
ХРИСТИНА БАК-БОЙЧУК з родиною
РОМАН МИХАЛЕВСЬКИЙ
РОМАН і ТАНЯ МЕЛЬНИК з родиною
АНДРІЙ і ХРИСТИНА МЕЛЬНИК з родиною

дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Д-р мед. Пантелеймон Грицеляк: 100 Років від дня народження

25 КВІТНЯ 2010 РОКУ – виповнюється 100 років від дня народження світлої пам'яті д-ра Пантелеймона Грицеляка, дорогого мужа, батька, відомого громадського діяча.

Вшановуючи його багатовимірне життя і тривалий вклад в організацію українського життя на еміграції, повідомляємо друзів і приятелів, родину, усіх, хто пам'ятають його шляхетну особистість про Поминальну Службу Божу, яка відслужиться в Українській католицькій кафедрі св. Миколая у Чикаго 24-го квітня, 2010 р. о 8-й год. ранку.

Пантелеймон (Панько) Грицеляк народився 25-го квітня 1910 р. в селі Барич коло Перемишля, і був 12-ою дитиною свідомої української родини Івана та Анни (Венц) Грицеляків. Коли Панькові було 8 років, його брат, отець Микола Грицеляк, що був канцлером у Владики Коциловського, взяв його до себе на виховання. Середню освіту одержав в українській гімназії в Перемишлі, де в 1930 р. склав іспит зрілості.

Потім записався на медичний факультет Краківського Ягеллонського університету, де при вступному інтерв'ю професор-поляк зазнав "тому що в історії університету не мав на медицині Пантелеймона, приймаю тебе та бажаю тобі стати добрим лікарем-хірургом і чесно йти стежками Святого Пантелеймона-лікаря". Так Панько став студентом медицини у Кракові, і включився в бурхливе студентське життя.

За свою студентську-проукраїнську діяльність був три рази арештований та ув'язнений у Березі Картузькій, але вдалось йому успішно закінчити студії в 1938 р. Працював 4 роки лікарем в Перемишлі, а при кінці Другої світової війни був змушений виїхати на Захід. В таборах переселенців, т.з. DP camp в Австрії, записався та одружився з Дорою Малишевською з Дніпропетровська. В 1949 р. виїмігрував з дружиною та сином Юрієм до Америки, і в кінці опинився в м. Чикаго. Тут провадив свою професійну працю, і тут народилася йому донечка Марія. Діти покінчили медичні студії: Юрко став лікарем-хірургом, а Марія лікарем-педіатром.

Крім своєї професійної праці, Панько був активний в українському громадському житті міста Чикаго. Був головою Іллінойського відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки, працював при дирекції Українського Національного Музею, та був членом редакції „Українського Життя“, тоді єдиного українського часопису в Чикаго.

В 1981 р. Панько несподівано дістав інсульт мозку; відібрало йому мову та спроможність активного руху. Прожив Панько 13 років вдома, та помер 31-го травня 1994 р. Похований на цвинтарі св. Миколая у Чикаго.

Хай ці рядки стануть ще однією краплиною шани та пам'яті Людини, яка собі на це заслужила земним життям у 100-ліття від дня народження.

Родина в Америці, Канаді та в Україні:

Дружина – Дора
Донька – Марія
Син – Юрій з дружиною Софією Великий.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер,
25 березня 2010 р. упокоївся в Бозі

св. п.

АНТІН НАКОНЕЧНИЙ

народжений 20 березня 1921 р. в селі Манаєва,
Тернопільська обл., Україна.

Антін Наконечний був членом багатьох українських організацій міста Гартфорду, Коннектикат від 1949 року, головою Українського Народного Дому від 1988-2002 і членом управи в минулих роках, член парафії Української греко-католицької церкви св. Михаїла, хору „Діброва“, УККА, ООЧСУ, один із основоположників СУМА в 1952 р., кооперативи СУМА і УНС Відділ 277.

Залишив у смутку:

дружину – АННУ з дому БУДНИК
пасербиці – МАРІЮ з родиною
– ОЛЬГУ з родиною
– ЛЮДМИЛУ

брата – ВАСИЛЯ з родиною
братову – АННУ з родиною
ближчу і дальшу родину та приятелів в Україні й Америці.

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 30 березня 2010 р. у церкві св. Михаїла в Гартфорді і похований на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбурі.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу, родина просить складати пожертви на St. Michaels Ukrainian Catholic Church Renovation Fund або Ukrainian American Youth Association (СУМ) Education Fund.

Ділимося сумною вісткою, що 11 березня 2010 р.,
проживши 85 років, відійшла у вічність

св. п.

АННА ЖИДОВСЬКА

вдова св. п. Петра.

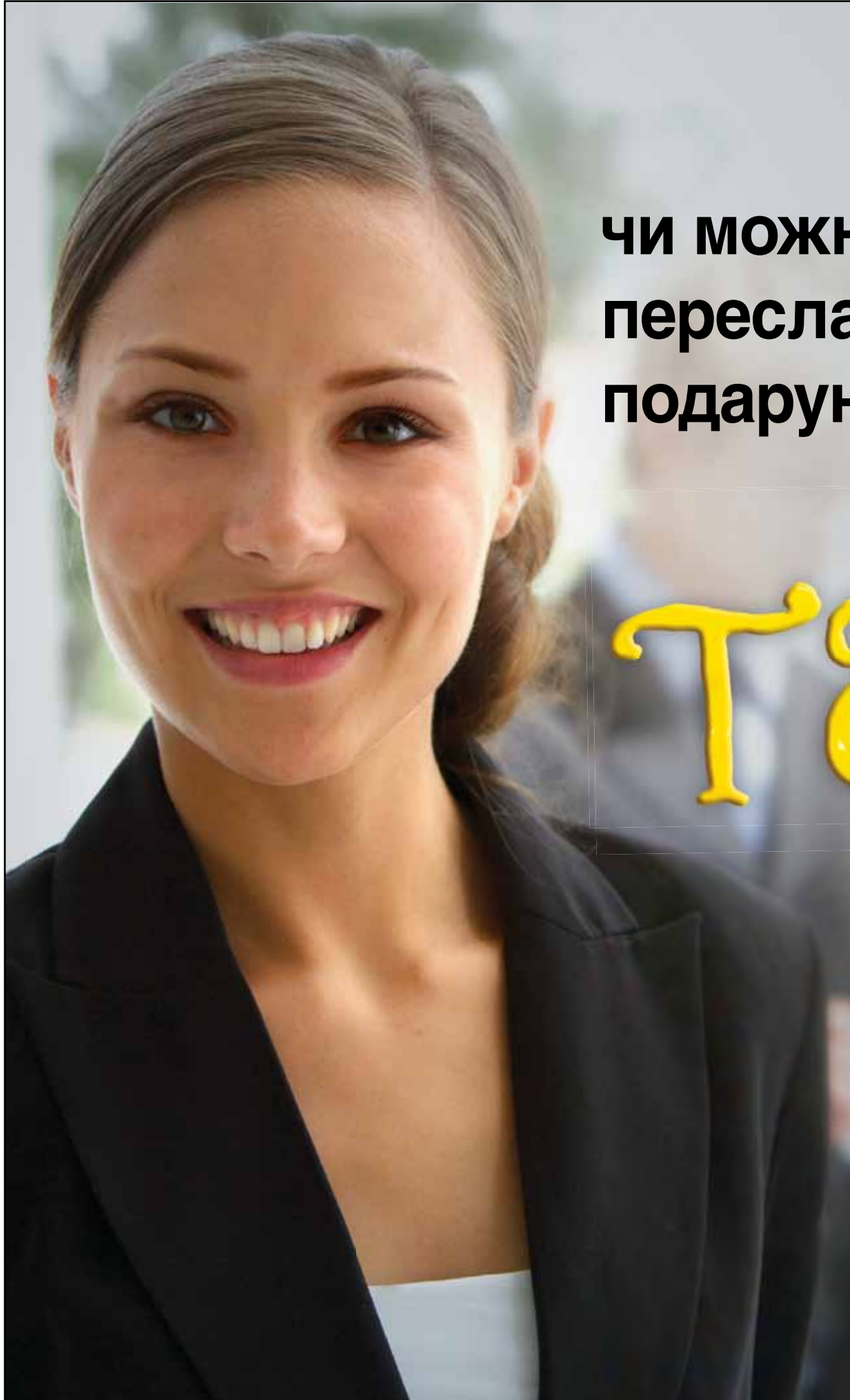
Похорон відбувся у понеділок, 15 березня 2010 р. із Kraer Funeral Home, Coral Springs, FL. Тлінні останки спочили на Our Lady Queen of Heaven Mausoleum.

Залишилися у смутку:

доньки – Tammy Corvino with husband Frank
– Alexandra Wein with husband Howard
– Olha DeCicco with husband Phil
7 внуків і 7 правнуків.

Вічна їй Пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і
подяк редакція не відповідає

**ЧИ МОЖНА ЛЕГКО
переслати грошовий
подарунок додому?**

Tak!

**WESTERN
UNION** | *yes!*

money transfer

Переслати грошовий подарунок це дуже ЛЕГКО через Western Union!

- Гроші за лічені хвилини*
- Більше 41,000 відділень аґентів в країнах СНД та Прибалтики
- Не потрібно заповнювати бланк власникам карти Gold Card на певні перекази**
— один рух Вашої Gold Card і гроші відправлені

Відвідайте відділення   **Завітайте** на сайт westernunion.com   **Телефонуйте** 1-800-799-6882 (ми розмовляємо українською мовою)

* Виплата залежить від умов надання послуги враховуючи час роботи відділень та різницю в часі між часовими поясами. Додаткові обмеження дивись на бланку "Відправити Гроші".

** Транзакції без заповнення бланку не доступні для послуги Direct to Bank а також на грошові перекази, що перевищують певний ліміт суми, або на перекази з США на Кубу.

Western Union Financial Service, Inc. має ліцензію компанії на Переказ Грошей від Банківського Департаменту Штату Нью-Йорк.

© 2010 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved.